ATILIM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Kurucusu: İ.Bilen   Yıl: 14, Sayı: 1 (191)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı   1 Ocak 1987

DEMOKRATİK TÜRKİYE
DAHA GÜÇLÜ TKP!

TKP, ABD ile "Savunma İşbirliği Anlaşması"nın Halktan Gizli Beş Yıl Daha Uzatılmasını Protesto Etti

PENTAGON KAZANDI, TÜRKİYE KAYBETTİ

Evren-Özal yönetimi, son derece geniş güçlerin uyarılarını hiçe sayarak, ABD ile imzalanmış bulunan ve süresi geçen yılın Aralık ayında dolmuş olan SİA anlaşmasının beş yıl uzatılması konusunda ABD ile mutabakata vardı. Kapalı kapılar ardında ABD Savunma Bakan Yardımcısı Richard Perle ile Başbakan Özal ve Genel Kurmay Başkanı Necdet Üruğ arasında yürütülen son pazarlıklardan sonra, içeriği bugüne kadar halktan gizlenen eski anlaşmanın yürürlükte kalacağı, anlaşmaya içinde ne olduğu ancak Ocak 1987'deki imza töreninden sonra açıklanacağı duyurulan bir ek mektup eklendiği belirtildi.

SİA'nın uzatılması, geleceğini bu topraklara bağlamış olan tüm güçlerin, barışsever halkımızın sıralarında derin bir tepki ve öfke uyandırıyor. Baştan beri SİA'nın feshedilmesini savunan TKP, ülkemizi ABD'ye rehin kılan bu anlaşmanın uzatılmasını şiddetle protesto ediyor.

Türkiye'yi sosyalist ülkelerle çatışma politikasında, Ortadoğu'ya yönelik savaş planlarında bir "ileri karakol" olarak gören Reagan yönetimi, bu anlaşmanın uzatılması için, İspanya ve Yunanistan ile yürüteceği benzer görüşmelerde ülkemizi bir boyun eğme örneği olarak gösterebilmek için ekonomik, politik, askersel tüm kaldıraçlarını kullandı. Sonuçta anlaşmayı uzatma karşılığında ülkemizin üstlendiği riskler için daha fazla bedel isteyen Evren-Özal yönetimi isteklerini geri çekti.

Hükümet ve ordu üst yönetimi, ABD ile mutabakata vararak, ulusal ihanet-

Arkası 9. sayfada

YENİ YILDA DAHA KARARLI

Yeni bir yıla giriyoruz. Yeni yıla korku, endişe ve belirsizlikler ile umut ve kararlılığın birlikte arttığı, karmaşık bir ortamda giriyoruz.

Nükleer bir savaş tehlikesi insan uygarlığının tepesinde sallanmaya devam ediyor. ABD yönetimi, nükleer silah denemelerini durdurmuyor. SALT-2 anlaşmasını geçersiz sayarak nükleer silah sayısını artırıyor. Uzayı binlerce kilometre menzilli lazer silahları ile doldurmakta ısrar ediyor. Öte yandan Pentagon'un gelecek Nisan ayında 100 bin kişilik bir kuvvetle Nikaragua'ya saldırmaya hazırlandığı söyleniyor.

Kapitalist dünyada silahlanma yüzlerce milyar doları yutarken, işsizlik ve açlık hızla artıyor. Yeni yıla 24 OECD ülkesinde işsiz sayısının 31 milyona çıktığı koşullarda giriyoruz. Bilimsel teknik devrim tarihte eşi görülmedik bir hızla yeni, mükemmel üretim araçları yaratıyor. Bir dakikada on kalın kitap hacminde bilgiyi tarayan bilgisayarlar, birkaç saatte dev döküm bloklarını en ince vida yataklarına kadar işleyip çıkaran robotlar... İnsan aklı harikalar yaratıyor. Ama kapitalizmde bunlar ya silahları daha öldürücü kılmak için, ya da işçi sayısını azaltıp, kârları artırmak için kullanılıyor.

1980'li yılların emperyalizmine damgasını vuran aşırı gericilik ve militarizm, yeni yılda da, askersel üstünlük elde etmek, uluslararası alanda şiddet kullanarak hegemonya kurmak, emekçiler üzerinde sö-

Arkası 8. sayfada

SİA'NIN UZATILMASI GENİŞ TEPKİYLE KARŞILANDI

Evren-Özal yönetimi bir yıldan bu yana, zaman zaman gündeme getirdiği "ekonomik ve askeri yardım" a ilişkin istemlerini bir kalemle silerek, Amerika'nın her dediğine "evet" dedi. Içeriği henüz gizli tutulan bir ek mektupla SİA'nın 5 yıl daha uzatılmasını kabul etti.

"Rejimin tutumu göstermeliktir. Kamuoyunda SİA anlaşmasının ulusal çıkarlarımıza ters olduğu görüşü gittikçe güç kazandığı için Evren-Özal yönetimi ABD karşısında kararlı bir pazarlıkçı gibi görünmek istiyor. Sonuçta ABD tarafı onların bu amacına yardımcı olmak için ellerine 'yardım'ın bir miktar artırılacağını vadeden, ama bağlayıcılığı olmayacak bir kağıt parçası (side letter) tutuşturabilir. Ama, Evren-Özal yönetimi baştan SİA'nın özüne ilişkin bütün maddeleri tartışmasız kabul ettiği için, en başta da Türkiye'ye yönelik Sovyet tehdidinin varlığı yalanını onayladığı için, ABD'ye karşı istese de, hiçbir ciddi direnme olanağına sahip değildir." Gelişmeler, TKP MK'nin Aralık 1985'teki 5. Plenumunda okunan, Politik Büro çalışma raporundaki bu görüşü doğruladı.

ABD Savunma Bakan Yardımcısı Perle, anlaşmayı "gurur verici" olarak niteledi. Ama Özal işi geçiştirmeye çalıştı ve herşeyin ek mektubun açıklanmasıyla ortaya çıkacağını söyleyerek, geri plana çekilmeyi tercih etti.

Arkası 9. sayfada

Nazım Hikmet 85 yaşında

Türkiye işçi sınıfının yetiştirdiği ünlü ozan, TKP'nin ölümsüz önderlerinden Nazım Hikmet'in 85. doğum yılında, onun yapıtları, yalnız kendi ülkesinde değil, tüm dünyada ölümsüzlüğünü koruyor. Azgın bir antikomünizmle Nazım'a saldıranlar, onun yapıtlarına yasak koyanlar, Nazım'ı 'vatan haini' ilan edip halkından soyutlamaya çalışanlar, büyük ozanı ananları bile cezalandırmaya kalkanlar, Nazım Hikmet'e duyulan büyük saygı ve sevgiyi yokedemediler. Nazım Hikmet, komünist bir ozandır. Ama bugün Nazım'ı ulusal bir değer olarak niteleyen ve ona saygı duyan sadece komünistler ya da sosyalizmi benimseyenler değildir.

Nazım büyük bir sanatçıdır. Onun yapıtları pekçok sanatçı üzerinde derin bir etki yapmış, hayranlık uyandırmıştır. Ancak Nazım'a duyulan büyük sevgi ve saygının kaynağı, sadece onun üstün sanat yeteneği ile sınırlanamaz. Nazım'ın güçlülüğü, onun sanatçılığı ile yaşamı, sanatı ile halkı bütünleştirebilmiş olmasıdır. Nazım'ın şiirleri neden seviliyor, dizeleri türküleşiyor? Çünkü Nazım'ın şiirinde büyük bir insan sevgisi, yurt sevgisi vardır. Özgürlük tutkusu, haksızlığa başkaldırı, mücadele ruhu vardır. Nazım'ın yapıtlarında, halkın umudu, acısı hasreti vardır. Nazım'ın şiirlerindeki büyük coşkunun, canlılığın kaynağı, onun işçi sınıfına, halka ve geleceğe duyduğu güvendir. Öte yandan Nazım, bağımsızlık ve barış için savaşan her halkın yanındadır. Silahlanmaya karşı çıkan, barışı savunan Nazım, tüm insanlığın geleceğinin de savunucusudur. Nazım Hikmet'in yapıtları yalnızca yaşadığı yılların aynası değil, tarihte olumlu olan herşeyin, çağın sanat ve fikir aynasıdır. Onun evren-

Arkası 5. sayfada

Kollektif karar, kişisel sorumluluk

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, TKP Yurtdışı Parti Örgütleri Konferansı'nı açarken yaptığı konuşmada, önde duran parti yaşamında yeni niteliksel bir durumun yaratılması görevini vurguladı. Bu görevin yerine getirilmesinde tutulacak ana halkanın "kollektif karar alma ve kişisel sorumluluk ilkesinin tam olarak yaşama geçirilmesi" olduğunu belirtti.

Geride kalan döneme baktığımızda, ister istemez, kollektif çalışma düzeyinin düşmüş, kişisel yönetim mekanizmalarının öne çıkmış olduğunu görüyoruz. Bunun haklı nedenleri vardır. Polisin ağır darbeleri sonucu pek çok parti örgütü dağılmış, ortaya yığın bağlarını yitirmiş çok sayıda parti üyesi ve örgütü çıkmıştı. Güvenlik sorununa azami dikkat yalnızca bu parti üye ve örgütleri için değil, doğrudan darbe almamış örgütler için de söz konusuydu.

Bugün de polisin yeni saldırılara girişmesi tehlikesi olduğu gibi duruyor ve genel anlamda güvenlik sorunları gündemde kalmaya devam ediyor. Ancak, şimdi başarıyla tamamlanan Ulusal Konferans sürecimiz, kollektif çalışmanın yükseltilmesi yönünde, somut adımların atılmasının hem zorunlu, hem de olanaklı olduğunu ortaya koymuştur.

Kollektif çalışma, konferans sürecinde, parti içinde ve çevresinde biriken enerjiyi somut güce dönüştürmek, artan ve o ölçüde karmaşıklaşan politik ve örgütsel görevlerin üstesinden gelmek için gereklidir.

Kollektif çalışma, basit, biçimsel bir sorun değildir. Salt belirli sayıda kişinin bir araya gelmesi olarak görülemez. Geçmişte nasıl kağıt üzerinde örgüt şemaları çizmekten kaçındıysak, buna, bundan böyle de dikkat edeceğiz.

Ama biçimsel olmayacağız diye, amacına uygun işleyecek kollektif çalışma ortamını yaratmaktan uzak durursak da, bilelim ki, günün görevlerine yetişemeyiz. Çalışma yürüttüğümüz zorlu koşullar, bizi sürekli olarak kollektif çalışmanın uzağına doğru itiyor. Bunun etkilerini kırmak için, karşı yönde bilinçli bir çaba gerekiyor. Konspirasyon kurallarını asla boşlamadan yaratıcı biçimler bulacağız, geliştireceğiz.

Kollektif karar üretme olanaklarının iyileştirilmesi, partiyi her bakımdan güçlendirecektir. Herşeyden önce çok kişinin deneyim, bilgi ve yeteneğinin birleştirilmesinin ortamını hazırlayacaktır. Bu, daha sağlam, gerçekçi, olgun kararların alınmasını sağlar. Tek tek kişilerin karar alması durumunda kaçınılmaz olan, öznellikten kaynaklanacak hataları en alt düzeye indirir.

Kollektif çalışma biçimleri verimli örgütlenirse, sanıldığının aksine, örgütsel çalışmayı hızlandırır. Gereksiz temasları en aza indirir. Daha hızlı bilgi ve deney alışverişini sağlar.

Kollektif çalışma, parti üyelerini eğitir, geliştirir. Tartışmalara, görüşmelere katılan üye, katkıda bulunduğu gibi, kollektif deneyden doğrudan yararlanır. Böylesi bir çalışma aynı zamanda, üyelerin girişimciliğini ve yaratıcılığını da geliştirir. Tartışmalara katılan alınan kararların gerekçelerini, temelinde yatan mantığı bilen üye, tek başına kaldığında, koşullar değişmiş olsa da, alınan kararları yorumlar ve uygularken, daha cesaretli ve yaratıcı davranır. Bu tek tek parti üyeleri için olduğu gibi, tüm düzeylerdeki parti örgütleri için geçerlidir.

Kollektif çalışma, biçimiyle değil amacına uygunluğu ile nitelik kazanır. Yoksa, parti içi yaşamı iyileştireceğine, bozar. Ya örgüt göstermelik hale gelir, üyelerin partiye olan güvenleri sarsılır. Ya da örgüt örgüt olmaktan çıkar, tartışma klubüne döner.

Bunun önlemenin yolu, tartışmaların, görüşmelerin her zaman kararlarla sonuçlandırılmasıdır. Ancak bunlar "çalışmaları yükseltmek, örgütlenmeyi hızlandırmak" gibi, genel geçer, ele gelmez kararlar değil, açıkça belirlenmiş, somut, işe yönelik kararlar olmalıdır. Somut kararlar alınması somut işbölümünü de beraberinde getirecektir. Açıkça belirlenmiş görevler, yine kesin belirlenecek üye ya da örgütler tarafından üstlenmelidir. Kollektif karar almayı, kişisel sorumluluk ile tamamlayacak olan budur.

Bu, parti içinde, gerçek bir denetimi de olanaklı kılar. Çünkü böylece, neyin denetleneceği, kimden, neyin hesabının sorulacağı belli olur. Karar yerine getirilmemişse, "ihmal mi var?" "Hata nerede?" "Yoksa karar mı gerçekçi değildi?" Bütün bunların yanıtı daha somut aranabilir, bulunabilir. Yine, kimin neyi yapıp neyi yapmadığı bilinince de, objektif bir kadro politikası izlemek, kadroların doğru bir seçimle, yerinde istihdamını gerçekleştirmek, yükseltmek olanaklı olur.

Bu tür bir çalışma stili her düzeyde benimsendiğinde, yalnız üst örgütlerin alt örgütleri değil, alt örgütlerin de üst örgütleri denetlemesi gerçekleşir. Çünkü açıklanan kararların ne ölçüde yaşama geçirildiğini her parti örgütü kendi çalışmasıyla ortaya koyacaktır. Her düzeyde söz ile işin uyumunu aramak olanaklı hale gelecektir.

Kollektif karar alma, kişisel sorumluluk ilkesi, herkesi gerçekçi konumlardan konuşan, salt talepte değil, katkıda bulunan üye durumuna yükseltir. Aynı zamanda, parti içinde sağlıklı bir eleştiri ve özeleştiri ortamı için gerekli zemini yaratır.

Kuşkusuz böyle bir ortamın oluşmasında, her düzeydeki yönetici yoldaşlar belirleyici rol oynayacaktır. Sekreter, gündemi hazırlama, titizlilikle uygulama, tartışmaları yönlendirme, somut gerçekçi kararların formüle edilmesine yardımcı olma gibi bir dizi sorumluluk taşımaktadır. Açık ki, bu, her yönetici yoldaştan ideolojik, politik, örgütsel açıdan daha yüksek bir olgunluk ve yetişkinlik düzeyi isteyecektir. Bu bakımdan kollektif çalışma, yöneticilerin gerçek liderlere dönüşmesine yardımcı olacak, ya da yöneticiliği salt buyruklar yayınlama düzeyine düşürmüş olanlar varsa, bunları açığa çıkaracaktır.

Gerçek anlamda bir kollektif karar mekanizmasının işletilmesinde her parti üyesinin sorumluluğu vardır. Yalnız yönetici değil, tüm

Arkası 9. sayfada

Sosyalizmin gerçeğini tanıyalım

● Ali SAİM

Biz komünist propagandacı ve ajitatörler, zaman zaman kendi isteklerimizi yığınların istekleriymiş gibi sanarak, nasıl politik hatalar işleme tehlikesiyle yüzyüze gelebiliyorsak; zaman zaman da, kendi bildiklerimizi herkesin bildiğini sanarak -farkına bile varmadan- kimi temel konularda sustuğumuzu farkedemez olabiliyoruz.

Sözünü etmek istediğimiz, reel sosyalizmle, en başta da Sovyetler Birliği ile ilgili gerçekler, gelişmeler üzerine yayınlarımızın durumudur. Çok açık ki, biz reel sosyalizm üzerine kendi bildiklerimizi herkesin bildiği gibi bir kanıya doğru sürükleniyoruz. Ama durum hiç de böyle değildir. Birincisi, sosyalizm dünyasında öylesine başdöndürücü devrimci dönüşümler ortaya çıkıyor, bu değişimlerin genellemesinden Marksist-Leninist teori öylesine derin bir şekilde zenginleşiyor ve nükleer uzay çağının gerçekleri, bütün teorik önermelerimizi yeni bir anlayışla işlemeye bizi öylesine zorluyor ki, dünkü bilgilerimiz artık bir komünist propagandacı ve ajitatörler için yeterli olmaktan çıkıyor. Ikincisi, bırakalım daha şimdiden biriken bu yeni bilgileri, bizim artık eskimekte olan bilgilerimizi de yığınlar, hatta bilinçli insanlar bilmiyor, öğrenemiyor. Darbeden bu yana sınıf savaşına katılan yeni insanlar, diktatörlüğün sağırlaştırıcı sansürü altında, sosyalizm üzerine olumlu çok şey duydular ve tam tersine, bu altı yıl içinde

Arkası 8. sayfada

Barış Yılı sona erdi, barış savaşımı sürüyor

● Ahmet ALAN

"Barış ortak bir ülküdür!"

BMÖ'nün 1986'yı barış yılı ilan eden bildirgesi böyle diyor. Barışın ortak bir hedef olduğu konusunda herkes hemfikir görünüyor. Ama yine de barış yılında silahlanma yarışı sürdü, atom ve **ışın silahlarının uzaya taşınması** tehlikesi arttı, değişik bölgelerde sıcak ve soğuk savaş havayı zehirlemeye, kurbanlar almaya devam ediyor.

Bunlar eski, olumsuz, tehlikeli gelişmeler. Bunların tümünü bir yılda ortadan kaldırmak olanaklı mıydı? Bu soruyu gerçekçi açıdan değerlendiren BMÖ, insanlığın geleceğini güvence altına alma yolunda, nükleer yıkıma kayışı durdurma, yumuşama ve silahsızlanma çabalarına ivme kazandırma değişik bölgelerde askeri faaliyetleri azaltma, değişik toplumsal düzeni olan devletler arasında karşılıklı anlayış ve güveni, işbirliğini teşvik etmek için somut adımlar atılmasını barış yılının ana görevleri olarak saptamıştı.

Bu yönde neler yapılabildi?

Değişik devletler, politik partiler, kamuoyu BMÖ'nün bu çağrısına nasıl yanıt verdiler? Barış Yılı'nda somut eylemlerin aynasında dünyanın güvenliğini sağlama konusunda ana eğilimler neydi?

En başta belirtilmeli ki, silahsızlanma yönündeki sözlerden somut eylemlere geçilmesi için S.Birliği ve öteki **sosyalist ülkelerin ısrarlı ve yoğun çabalarındaki gözle görülür artış,** barış yılının niteliksel özelliklerinden biriydi. Nitekim bütün 1986 yılı, S.Birliği'nin atom denemeleri üzerindeki tek taraflı moratoryumunun damgasını taşıdı. Moratoryum uygulamasının uzatılmasıyla başlayan barış yılı, Sovyet hükümetinin aynı konudaki açıklamasıyla sona erdi. Sovyet hükümeti, ABD 1987' de ilk atom denemesini yapıncaya dek, 1 Ocak'ta süresi biten moratoryuma uymaya devam edeceğini açıkladı. 6 Ağustos 1985'de başlayan bu uygulamanın karşılıklı olması için ABD'yi de katılmaya çağırdı. Atom denemelerinin tamamen yasaklanması için hemen görüşmeyi önerdi. Sovyet moratoryumu döneminde 24 yeraltı atom denemesi yapan ABD, 1987'nin ilk üç ayında 5 deneme yapılmasının planlanmış olduğunu açıklamakla yanıt verdi.

15 Ocak günü SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov yoldaş 2000 yılına kadar bütün nükleer silahların yokedilmesi, kimyasal silahların ortadan kaldırılmasını, uzay silah sistemleri geliştirilmesinin yasaklanmasını içeren üç aşamalı bir barış programı açıkladı. Bu program, **SBKP 27. Kongresi**'nde onaylanan bütünsel bir atomsuz dünya **konseptinin ana ögelerinden birini** oluşturdu. Tarihte ilk kez askersel, politik, ekonomik ve insancıl alanları kapsayan uluslararası güvenlik sisteminin temel ilkeleri saptandı. SSCB'nin bu barışçı girişimleri dünya halklarının geniş desteğini kazandı. **Varşova Antlaşması** üyesi sosyalist devletlerin liderleri Budapeşte toplantılarından NATO ülkelerine, bütün Avrupa devletlerine Atlantik'ten Urallar'a kadar kıtadaki geleneksel silahlarda ve asker sayısında köklü indirime gidilmesi, iki pakt arasında karşılıklı güvenin artırılması ve askersel faaliyetlerin azaltılmasına yönelik öneri ve çağrılarla seslendi. Sosyalist topluluk "Kapsamlı uluslararası güvenlik sistemi oluşturulması" sorununu BMÖ'nün gündemine getirdi.

1986 yılında halkların **atomsuz bölgeler, barış bölgeleri oluşturma** çabaları somut bir harekete dönüştü. Bu özellikle Asya'da, Pasifik bölgesinde devletler düzeyinde gözlendi. S.Birliği'nin bu iki büyük bölgenin genel barış ve güvenlik sürecine alınmasına yönelik girişimleri, Asya güvenlik ve işbirliği konferansı önerisi, Pasifik'te askeri faaliyetlerin sınırlandırılması için görüşmeler önermesi, bölge halklarının geniş desteğiyle karşılandı. Moğolistan H.C.'nin, Çin-Hindi'ndeki öteki sosyalist ülkelerin Güneydoğu Asya'nın barış bölgesine çevrilmesi, Kore DHC'nin Kore Yarımadası'nın atomsuz barış bölgesi durumuna getirilmesi, Çin HC'nin nükleer, kimyasal ve biolojik silahların yasaklanması gibi konularda aldığı açık, yapıcı tutum bu sürece güçlü bir ivme verdi.

Reykjavik'deki Sovyet-Amerikan zirve görüşmesi ve burada sağlanan mutabakatın da, sosyalizm dünyasının barış taarruzunun bir sonucu olduğunu söyleyebiliriz. Eşitlik ve eşit güvenlik temelindeki barışçı çabaları çerçevesinde S.Birliği'nin önerisi ve girişimiyle gerçekleştirilen bu görüşmenin, özellikle Sovyet tarafının tutumunun yeni politik düşünce tarzının, atomuzay çağında sorunlara yeni yaklaşımın somut bir ifadesi olduğunu da rahatlıkla söyleyebiliriz. Sovyet tarafı karşılıklı kabul edilebilecek noktalara ulaşmak için ciddi ödünlere gitti. Sonuçta, stratejik ve orta menzilli silahların azaltılması konularında mutabakata varıldı. Ama Reagan yönetiminin "Yıldızlar savaşı" projesinde ayak diremesi, böylesine önemli mutabakatların bağlayıcı anlaşmalara dönüşmesini önledi. Ancak, yine de Reykjavik zirvesi yararlı oldu, son derece zor konulardaki diyaloğun yeni bir basamağını simgeledi, nükleer silahsızlanma savaşımının bir üst düzeye çıktığı niteliksel yeni bir durum yarattı. Nükleer silahsızlanmanın olanaklı olduğu görüldü, bunun önündeki **baş engel net** ortaya çıktı. Reykjavik, ABD askersel sanayi kompleksini, ölüm tacirlerini korkuttu. Reagan yönetimi bugün zirvede sağlanan ortak görüşlerden vazgeçmekten de öte, geri adımlar attı. Stratejik silahları sınırlayan SALT'2 anlaşmasının ABD tarafından çiğnenmesi, yeni stratejik silahları ordusuna dahil etmesi, müttefiklerine yeni atom silahları dayatması bunun somut örneği oldu.

1986 barış yılının niteliksel özelliklerinden biri de, barışsever kamuoyunun, **barış hareketinin aktifliğindeki artış** oldu. Militarist çevrelerin karalama kampanyaları ve provokasyonlarına karşın, özellikle ABD yönetiminin Reykjavik'teki ve daha sonraki tutumu, bu arada atom denemelerini sürdürmesi, SALT-2 Antlaşmasını çiğnemesi, dünyanın birçok bölgesinde kanlı kaatil çetelerini desteklemesi gibi tehlikeleri artırıcı politikasına karşı tutumlar daha da netleşti. Barış savaşçılarının hareketi niteliksel yeni düzeye yükseldi. Barışçı girişimlerin uzun zamandır çarpıtmalar sonucu gereken yankıyı bulamadığı bizzat ABD'de kamuoyunun bilinçlenmesinde önemli bir gelişme oldu. Barışsever güçlerin gelişmekte olan devletlerdeki potansiyeli de arttı. ABD'nin Libya'yı bombalaması Suriye'ye karşı komploları, G.Afrika ırkçılarıyla ve İsrail siyonistleriyle işbirliğini artırması, Angola, Mozambik, Afganistan ve Kamboçya'da terörist çeteleri desteklemesi, gelişmekte olan ülkelerde giderek daha çok politikacının ve halk yığınlarının, antiemperyalist savaşımı artırma gereğini daha net kavramalarını ve bu yöndeki etkinliklerini artırmasını getirdi. Bunda sosyalizm dünyasının yapıcı, politik çözüm yanlısı ardıcıl politikası da önemli rol oynadı.

Dünya Sendikalar Kongresi'nde ve bağlantısız devletlerin zirve toplantısında, Güney-Pasifik'in atomsuz bölge ilanına ilişkin anlaşmada, Stokholm Konferansı'nın sonuçlarında, barış ve güvenlik savaşımıyla gelişme ve demokrasi mücadelesi **arasındaki bağın kavranmasında** ve benzeri örneklerde, 1986 yılı içinde sorunlara yeni yaklaşım tarzının yeni filizler verdiği görüldü. Kuşkusuz, bu yaklaşım, yeni politik düşünce tarzı henüz gereği gibi yayılmış, güçlenmiş değildir. Ama dünyamızdaki durumun değerlendirilmesinde, bu durumun iyiye doğru değiştirme perspektiflerinin belirmesinde, yeni düşünce tarzı kendine bir hayli yol açmıştır. Hem de militarist çevrelerin yoğun direncine karşın. Önemli olan da budur.

Emperyalizmin, askersel-sanayi kompleksinin dünyamızı tehlikeye iten, gerginlikleri artıran girişimlerine karşı, insanlığın bu ortak düşmanlarına karşı eşitlik, karşılıklı saygı temelinde ortak eylem, ortak tutum ve işbirliğinin zorunluluğu açıkça ortaya çıkmıştır.

Barış yılı sona erdi. Barış savaşımı 1986'nın deneyimleri temelinde 1987' de de daha da güçlenerek sürecektir. Hazır olalım. Katkıda bulunalım.

25 Kasım 1986 tarihinden itibaren radyoların yayın saatleri ve metreleri aşağıdaki gibidir:

TKP'NİN SESİ RADYOSU

Hergün saat **7,8,11,12,15** ve **16'da 31,3** m, **9585** kHz, saat **19,20, 23** ve **24'de 48,4** m **6200** kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

BİZİM RADYO

Hergün saat **5, 6, 9, 10, 13, 14, 17** ve **18'** de **31,3** m, **9585** kHz, saat **21 ve 22'de 48,4** m, **6200** kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

AYRICA

Hergün saat **13.15** ve **17.45'de 31,58** m **9500** kHz, **23** ve 23.30'da **50,72** m, **5915** kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

TKP'NİN SİLAHLI KUVVETLERE İLİŞKİN REFORM PROGRAMI ÜZERİNE

● C.P.N.

Emperyalist güçlerin "ucuz askeri" rolünü inceleyen bu "ucuz asker"in nasıl bir yolla ulusun gerçek ordusu olabileceğini konu alan reform programınızı okudum. Belgenizin hazırlanış şekli ve maksadı beni çok memnun etti. Fakat ben profesyonel bir asker olarak Türk Silahlı Kuvvetleri'nde yıllarca görev yapmış, sonra haksızlıklara boyun eğmediğim için alnımın akıyla Türk Silahlı Kuvvetleri'nden refüze edilmiş, ancak geçen zaman içerisinde sıfatını ve toplumunu unutmamış eski bir ordu mensubu olarak belgenizdeki kimi eksik noktaları tespit ettim ve üzüldüm.

Şöyle ki, TSK içinde çok büyük bir kitleyi oluşturan, okula girdiği tarihten itibaren ölünceye kadar ikinci sınıf vatandaş muamelesi gören, her fırsatta ezilen, kullanılan, fakat yönlendirildiğinde idealist ve başarılı bir topluluk olabilecek assubayları belgenizde adeta eritmiş, yok etmişsiniz. Ya da assubaylarla subayları birbirine karıştırmışsınız. Belgeniz, sizi seven bir assubay tarafından okunduğunda, bu belge hakkındaki düşüncesi otomatikman şöyle olacaktır: TKP acaba bizim de işe yarayabileceğimizi düşünmüyor mu?

Halbuki sayıları 40 binin üzerinde olan ve TSK içindeki antidemokratik uygulamaların ilk hedefi durumundaki bu kitle katılmadan, ordu içinde köklü ve kalıcı değişiklikler yapılabilmesi mümkün değildir. Şahsi tecrübelerime göre, TKP'nin politikasını en kolay benimseyebilecek olan bu kitlenin desteğini aldığınız taktirde, ordu içinde yapılacak düzenlemeler daha sağlıklı ve kalıcı olacaktır. Bu topluluk, TKP'yi bekliyor. Şahsen ben, bunlardan birisiyim.

Bunun dışında, belgenizi tamamlarken, karar ve bültenlerinizde şu konulara da geniş yer verilmesini rica ediyorum:

Subay, assubay ve yedeksubayların OYAK'a mecburen üye yapılması, yedeksubaylardan önceleri maaşlarının tutarının % 10'u, sonraları % 5'i oranında aidat kesilmesi, fakat borç para verilmemesi. Subay ve assubaylara verilen borç miktarının çok az, faizinin çok fazla, vadelerin çok kısa, formalite ve bekleme süresinin çok fazla oluşu. Herhangi bir sebeple ordudan ihraç edilen veya mecburi hizmetten sonra ayrılan subay ve assubaylara sadece birikmiş paralarının ödenmesi, terhis edilen yedeksubaylara hiç para ödenmemesi.

Assubaylara "kadro silahıdır" diyerek mesaide 45'lik Colt tabanca ile 45'lik Thomson Mak. Tabanca verip, ardından "sen üç yılını doldurmamışsın, sivilken silah taşıyamazsın" diyerek, Harp Okulu'ndan mezun olduğu gün kendilerine ücretsiz silah verilen subaylarla assubaylar arasında uçurum yaratılması.

Subay, assubay, yedeksubay arasındaki kasıtlı tahriklerin ortadan kaldırılması ve zıtlaşmalarının önlenmesi.

Üst düzeyli subayların ailelerinin, akrabalarının, hatta "dost"larının en ileri olanaklarla tedavi oldukları askeri hastanelerden küçük rütbeli subayların, as subayların, yedek subayların ailelerinin de yararlanabilmesi. Askeri hastanelerin halka açılması, mahrumiyet bölgelerinde bölge halkına gezici sağlık hizmetlerinin verilmesi.

Hemen hemen hiçbir statüye bağlı olmayan uzman çavuşların durumunun iyileştirilerek assubaylığa terfilerinin sağlanması, bu teşkilatın kademeli olarak ortadan kaldırılması.

Haksız, usülsüz disiplin cezalarının, erbaş ve erlere küfürlerin, onları öldüresiye dövmenin, tehdit etmenin, assubaylara katıksız hapis cezaları vermenin, hatta küfür edip tokatlamanın, yedeksubayları geç terhis etmenin kaldırılması. Mağdurların durumlarının tazmin edilmesi. Subay ve assubayların fişlenmelerinin, yakın takibe alınmalarının, evlerinin aranmasının, çöp-su-dışkı araçlarına komutan olarak verilmelerinin, rütbe ve sıfatla bağdaşmayan bu uygulamaların durdurulması.

Savunma sanayii destekleme fonu diye toplanan haracın onbaşı kültüründeki generallerin tekelinden alınıp "paşa" gecelerine aktarılmasının önlenmesi.

Subay, assubay sicil yönetmeliklerinin değiştirilerek iyi sicilin yaltaklanıp dalkavukluk yapanlara ve cahillere değil, çalışkan, işini bilen, kültürlü ve ülkenin çıkarlarını düşünenlere verilmesinin sağlanması.

Askeri öğrenci alımlarında yapılan mülakatlarda, "söyle bakalım filanca ilde anayasaya hayır oyları niçin fazla çıktı?", "askeri vakıflara falanca ilde niçin fazla yardım yapılmıyor?", "Afrika'daki açlara sizin ordan neden az yardım yapılıyor?" gibi sorular sorulmasına son verilmesi. Ters cevap veren gençlerin fişlenmesinin önlenmesi.

Askeri okullarda bir yıl tahsil yapanı da, 10 yıl tahsil yapanı da 15 yıla mahkum den Mecburi Hizmet Yasası'nın değiştirilmesi. Bütünüyle çağdışı olan ve insanlık onuruyla asla bağdaştırılamayacak İç Hizmet Kanunu'nun değiştirilmesi.

Lojman dağıtımındaki adaletsizliğin giderilmesi, dağıtım yaparken en yüksek rütbeye, en çok rüşvet alıp en fazla "işkence" yapanlara değil, en çok çalışıp en onurlu olana öncelik tanınması.

Rüşvet ve sahtekarlık unsuru haline gelmiş olan askeri kantin, orduevi, askeri gazino gibi yerlerin ciddi bir şekilde denetlenmesi.

En önemlisi, devletin ordu mensuplarına işletmekte olduğu suçları (işkenceleri, Doğu Anadolu'daki katliamları, vb...) bilerek ve isteyerek işleyenlerin tespit edilmesi, bunlardan kamuoyunda hesap sorulmasının sağlanması.

Yukarıda bahsetmiş olduğum olayların tümünü şahsen ve yakın çevrede yaşamış, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bu haline isyan etmiş bir insan olarak, sizden rica ediyorum. Lütfen bu çarpıklıkları da ele alınız ve bu şereften kimseye pay vermeyiniz. Çünkü bu görevler, ancak yoldaşların ele alması, üzerinde direnmesi ile yerine getirilebilir, bugüne kadar görüldü ki, başkası bunu beceremez.

Kesintisiz başarılar...

İşkenceciler işbaşında

Ankara'da Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde başlayan, Ürdünlü bir diplomatın öldürülmesiyle ilgili davada 4 Filistinli öğrenciye yapılan işkenceler gözler önüne serildi. İçinde DGM Savcı yardımcısı Yüzbaşı Ülkü Coşkun'un yeraldığı Ankara Emniyet Müdürlüğü'ndeki işkence şebekesinin Eylül ayı sonlarında gözaltına alınan ODTÜ öğrencisi 4 Filistinli'ye yaptıkları işkenceler Adli Tıp'tan verilen 15 Ekim günlü raporla belgelendi. Oysa Emniyet Müdürlüğü'nden doğruca Yenimahalle Sağlık Ocağı'na götürülen Filistinli gençlere "işkence yapılmadığına" dair 13 Ekim günlü düzmece bir rapor bile alınmıştı. Ancak Filistinli öğrencilerin başvurusu ve Adli Tıp'ın raporu bu oyunu bozdu.

Aynı günlerde gözaltına alınan Muhammed Hilmi Musa adlı öğrencinin akıbeti ise bilinmiyor. Bu kişinin işkenceyle öldürüldükten sonra cesedinin yokedildiği, FKÖ Türkiye temsilcisi Ebu Firas tarafından kamuoyuna açıklanmıştır. Bütün bunlar ortadayken, işkenceciler hakkında hiçbir soruşturma açılmamış, tam tersine diplomatik dokunulmazlığı olan FKÖ temsilcisi hakkında DGM'de dava açılmaya kalkışılmıştır.

Atlantik ötesinden kumandalı, Diyarbakır zindanlarında kan dökmüş DGM Savcı yardımcısı Ülkü Coşkun'un geçmişte de, Ankara Emniyet Müdürlüğü'ndeki işkencelere katıldığı, suçunu örtbas etmek için de Yenimahalle Sağlık Ocağı ile ortak çalıştığı, "TKP üyesi oldukları" gerekçesiyle gözaltına alınmış 10 yurtseverin duruşmasında ortaya çıkartılmıştı.

İşkenceciler çetesi işbaşındadır. Üstelik şimdi bir Filistinli öğrencinin de katilleri olarak karşımızda duruyorlar. Bu gelişmeler, işkenceci katillere ve işkencelere karşı mücadelenin aktif sürdürülmesinin zorunlu olduğunu gösteriyor. İşkenceciler açığa çıkartılmalı, işledikleri suçların hesabı sorulmalıdır. İşkencecilerden hesap sorulmadan Türkiye'de demokrasinin yolunu açmak olanaklı değildir.

ATILIM
Kurucusu: İ.Bilen
YURTDIŞI EKİ
Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı
1 Ocak 1987

YUNANİSTAN'DAKİ ULUSAL KONFERANS ÇALIŞMALARI ÜZERİNE ORTAK RAPOR'DAN (Özet)

1986 Ulusal Konferans kararının alındığı TKP MK 5. Plenum duyurusu yayınlanır yayınlanmaz, bu yöndeki çalışmalarımızı düzenlemek üzere ilk adımları attık. Tezlerin elimize ulaşması ile bir üst düzeye ulaşan hazırlık çalışmasını on aylık bir süre içinde değişik biçimlerde yürüttük.

Ulusal Konferans çalışmaları süreci, kuşku yok, bize ideolojik, politik, örgütsel ve moral açılardan küçümsenmeyecek adımlar attırdı. Bir yandan bu ülkedeki çalışmalarımızın üç yıllık sürecini değerlendirirken, bir yandan da partimizin bir bütün olarak bugünkü noktaya nasıl geldiğine de şöyle bir dönüp baktık.

UK hazırlık sürecinde bir yılı kapsayan maddi bağış ve parti organlarına yazı yazma kampanyaları yürüttük. Bu hazırlık çalışmalarında asıl dikkat noktamız, yeni koşulların gerektirdiği yeni politikanın özümsenmesi ve buna uygun nitelikli kadrolar düzeyine ulaşılması amacı oldu.

Bugüne yanıt vermeyen eski alışkanlıklarımızdan kurtulmamız ve politik bakımdan daha olgun düzeye ulaşmamız zorunluydu. Eksikliklerimizi açıklıkla ortaya koyabilmeyi, eleştiri ve özeleştiri mekanizmasını yapıcı, ama etkili kullanmayı öğrenmeliydik; herşeye kendimizden başlamayı, örnek olmayı bilmeli, Leninci disiplin ve özveriyi rehber edinmeliydik. Çalışmalarımızı titizlikle incelemeli, sıkı denetimi gerçekleştirmeliydik. İlkeselliği ve yoldaşça tutumu hareket noktası yapmalı, dinlemesini öğrenmeyi ve herkesi çalışmalara katmasını becermeliydik. Sekterliğin en küçük belirtisi ile savaşmalıydık. Gevşekliğe ve liberal tutumlara ise ilkesel konumlardan yanıt verilmeliydi. Çalışmayı, kendimizi sürekli geliştirmeyi, sürekli öğrenmeyi ve özellikle bunu çalışmalarla, örgütsel faaliyetle içiçe yapmayı başa almalıydık.

Biz bu anlayışı, özellikle 5. Kongremizden bu yana görüyor, ama yeterince uygulayamıyorduk. Hatta yanlış sonuçlar çıkardığımız da oldu. Örgütsel çalışmalarımızda, eğitim çalışmalarımızda, öteki politik akımların yandaşlarına karşı tutumda, kendi aramızdaki ilişkilerde çeşitli yanlışların örneklerini gördük. Nisan 1986'daki merkezi perspektif rotamızı doğrulttu. Yara almış da olsa teknemiz durmamalı, yoluna devam etmeliydi. Sabırlı, kararlı ve enerjik bir çalışma hepimizi bekliyordu. Bir yandan da yaralar tamir edilecekti. Nitekim öyle de oldu. Bunları eksiksiz gerçekleştirdiğimiz söylenemez. Hatta kimi sarsılmalar, yorgun düşmeler oldu. Ancak iş içinde, güven ve cesaretle, partiye daha sıkı sarılarak küçümsenmeyecek adımlar attık, atıyoruz. Bütün bunlarla beraber kazandıklarımızı ve başarılı çalışma örneklerini de unutamayız. Başarı partimizin, hatalar bizimdir. Şunu iyi gördük ki, gelişmenin ve değişmenin sorunu da olsa yönetici kadronun çalışma stili, eğer günün gereklerine uygun değilse, yaralar açabiliyor. Ne ki insanı öldürmüyor. Yeter ki, direnç, disiplin ve partiye bağlılık bilinçli olarak yaşama geçirilsin. Sonuçlar çıkartılsın ve tekrar edilmeyecek deneyler olarak ortaya konsun.

Tezler geldikten sonra kendi içimizde yoğun bir özümseme ve dışımızdaki politik güçlerden arkadaşlarla tartışma sürecine geçtik.

Tezler ve parti basınındaki buna ışık tutan yazılar üzerine yaptığımız çalışmalar sonucunda şimdi, uluslararası gelişmelere daha fazla dikkat ayırmanın ve barış savaşımının büyük önemini kavrıyoruz. Saldırgan ABD emperyalizmine karşı, Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerin barışçı girişimlerini izlemenin ve desteklemenin önemini daha iyi görüyoruz.

Tezlerin özellikle yığın bağlarını artırma amacına da bağlı olduğunu anlıyoruz. Bu elbette ülkemizin somut durumuna gerçekçi bir yaklaşımla mümkün oluyor. Evren-Özal yönetiminin toplum yaşamını depolitize etme çabalarına ve alternatifsizlik demagojilerine karşı, tezlerimiz değişim azmini, iyimserlik ve güven duygusunu teşvik ediyor. Yığınların kendi güçlerini ortaya koyabilmelerinin yolunu açıyor. Yığınların uğrunda öne atılabilecekleri somut istemleri başa alarak en geniş yığınsal demokratik hareketler yaratmanın koşullarını hazırlıyor.

Tezlerimizin üzerinde durduğu en önemli noktalardan biri de birlik sorunudur. Bu geniş anlamda alınıyor. Yalnızca işçi sınıfının birliği sorunu ile sınırlanmıyor. Bu geniş birlik sorununu, yeni Türkiye gerçeği dayatıyor.

Tezler ayrıca Türkiye'de çok önemli bir dönem noktasına hazırlandığımızı da gösteriyor. Böyle bir dönemde en büyük güçle öne atılmazsak ve gelişmelere müdahale edemezsek kazandıklarımızı da yitirebiliriz. Böylesi bir dönemde, istikrarlı politika yürüten partimiz daha da güçlü çıkacaktır. Tezler bizi bu anlamda silahlandırıyor.

Tezlerimiz elbette devrimi ya da sosyalizmi bugün için hedef göstermiyor. Ama eğer bugünkü demokrasi kavgasında, bu reform istemleri çerçevesinde halk hareketini etkileyebilir ve mücadelenin daha da yükselmesi için koşulların olgunlaşmasına etkide bulunabilirsek, programımızda amaçladığımız hedeflere erişecek yolları açabileceğiz demektir. Bu hat çetin bir hattır. İç ve dış gericiliğin, antikomünizmin her türlü saldırısına maruz kalacağız. Ne ki, partimizin Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ruhuna uygun bu devrimci politikasını ısrarla uygular, gerçekçi davranmayı elden bırakmazsak başarılı olacağız.

Tezlerde dile getirilen görüşler, bugünü yarınki hedeflerimizle yakından bağlamaktadır. Günümüzün her temel sorununa ilkesel yanıtlar getirmektir.

Nasıl bir demokrasi? Ulusal demokrasi; emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı, bütün ulusal sınıf ve katmanların çıkarlarına uygun bir demokrasi. Bu sıradan bir burjuva parlamenter rejim değildir. Bu, işbirlikçi oligarşinin iktidardan uzaklaştırıldığı, iktidarın ulusal güçlerin elinde olduğu bir rejimdir. Peki bu demokrasinin kapsamı nedir? Ne ölçüde yaşama geçebilir? Bu işçi sınıfının öteki emekçilerle birlikte etkisi ve ağırlığına bağlı olacaktır. Bu aşamada burjuva devlet aygıtını parçalamadan değil, faşizme son verilmesi ve demokratikleşme aşamasından söz ediyoruz.

Nasıl bir dış politika? Barış savaşımı, sınıf mücadelesinin her aşamasında en önde gelen bir mücadeledir. Öyle koşullarda yaşıyoruz ki, kimi konularda birlikte olamayacağımız güçlerle, barış savaşımında, yaşam hakkı için birlikte olmamızı hayatın kendisi dayatıyor. Ülkemiz için, ulusal egemenlik ve bağımsızlık sorunu da, barış savaşımı ile kopmaz biçimde bağlıdır.

Nasıl bir ekonomi? Bu sorunun yanıtı özlü biçimde verilmiştir. Ekonomik alternatifde, kime karşı kimin çıkarları temel alınacak? Emperyalizme işbirlikçi oligarşiye karşı geri kalan bütün sınıf ve katmanların çıkarları. Bu noktada devlet sektörünün korunması ve ekonomide motor güç işlevine kavuşturulması, canalıcı noktayı oluşturuyor. Tezlerimiz ayrıca nasıl bir sosyal politika, nasıl bir kültür politikası sorunlarına da oldukça ayrıntılı yanıtlar getiriyor.

Kürt sorununa ilişkin olarak tezlerimizdeki açınımlar, bugünkü aşamanın gereklerini yalnızca doğru koymakla kalmıyor, en geniş güçlere ve Marksist sola da, gerçekçi çözümlerin ilk adımlarını, bugün yakalanması gereken halkaları çok açık biçimde gösteriyor. Tezlerimizde bu konu, prog-

➤

Tezleri bölgemizde tartıştık

9.11.86 günü F.Almanya'nın Mainz kentinde TKP'nin 1986 Ulusal Konferans Tezleri'ni tartıştık. Bu toplantıya yakın şehirlerden Wiesbaden, Rüsselsheim'dan parti üye ve sempatizanlarının katılımı sağlandı. Kısaca partinin savaşım tarihi anlatıldı. Ve Ulusal Konferans Tezleri ile neyin amaçlandığını içeren öz bilgilendirmeden sonra saygı duruşuna geçildi. Kardeş Alman Komünist Partisi'nin Mainz bölge yönetiminin mesajı okundu. Daha sonra tartışmanın düzenli yürümesi amacıyla belli noktalar üzerine açıklamalar yapıldı. Sonra tartışmaya geçildi.

Tartışmalarda;

a. Tezlerin geneli üzerine eleştiri ve önerilerin alınması.

b. Tezlerde belirlenen saptamanın yerel çalışmalara yansımasının ortaya çıkarılması üzerinde duruldu.

Toplantıda aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmıştır:

1- Gençlik çalışmalarında, gençliğin içinde yaşadığı ülkenin sorunlarından çıkarak örgütlenmeye gidilmelidir. Sosyal konumlar göz önüne alınmalıdır. Burada yetişen gençlerle bağımız oldukça zayıftır. Gençlik çalışmalarında genç kızlar da göz önünde tutulmalıdır.

2- Eğitim çalışması, politikamızın kavranması ve kavratılması açısından önemlidir. Planlı ve ihtiyaçlara göre yapılmalıdır.

3- Her düzeyde alınacak kararların somut hedefine ulaşacak ve kesin uygulanacak kararlar olması gereklidir.

4- Yığın bağlarımız zayıftır. İnsanlarla somut sorunlarından çıkarak ilişki kurmamak, sorunları kavratmamak yığınlar üzerinde etkimizin az olmasını getiriyor.

5- Barış savaşımına geniş çevrenin katılabilmesi için barış-savaş sorununu savaşın somut zararlarını önce kendimiz iyi kavramalıyız. Bu konuda ajitasyon-propaganda eksikliğimiz var.

6- Fabrika çalışmalarına her yönüyle ağırlık verilmeli, sendikal mücadele güçlendirilmeli, ilişkiler geliştirilmelidir.

7- Kadın çalışmalarına başlı başına bir önem verilmeli. Bu çalışmayı yürütenlerin önlerindeki tıkanıklıklar açılmalı, somut çalışmalar hedeflenmeli.

8- Türkiyeli Kürt emekçilere yönelik çalışmalarımız zayıftır. İlişkilerimiz yetersizdir.

9- Dernek çalışmalarında merkezi yönlendirmenin, denetleme ve koordinasyonun, kitle örgütüne yönelik eğitimin zayıf kaldığı ve sonucunda bizim müdahalemizin olumsuz sonuçlar doğurduğu saptanmıştır.

10- Her düzeyde yapılan eylemler öncesi ajitasyon ve propagandanın yeterli olmadığı ortaya çıkmıştır.

11- Yığınlarla ilişkilerin sürekli olmadığı, sırf eylemlere yönelik kısır ilişkiler kurulduğu bu nedenle de yığınlar üzerinde etkimizin yetersizliği saptanmıştır.

12- Kendi içimize kapalı gruplar oluşturmadan sıyrılıp, her çalışmada geniş yığınların katılımı ile somut ortak sorunlar etrafında esnek, ilkeli çalışma yöntemi bulup geliştirmeliyiz.

13- Yayınların geniş çevreye ulaşması zamanında iletilmemesi yayın verilenlerle ilgilenmemesi sonucu yayının örgütleyici rolünün zayıf kalmasını getiriyor.

14- Kadronun her alanda yetersiz oluşu, nitelikli kadro yetiştirme yönüne ağırlık verilmemesi, çalışmaların ağırlık noktasını birkaç kişinin üzerine toplanmasını ve onların yıpranmasına neden olmaktadır. Böylece çalışmalar yeterli denetlenemiyor.

15- Çalışmalarımızda Alman kişi ve kuruluşlarının deneylerinden yeterli yararlanmamaktayız.

16- Türkiye'deki rejimin uzantısı Konsolosluklarin Alman gizli polis örgütü ile birlikte psikolojik baskıyı arttırdığı, taban edinmeye yönelik örgütlenme çalışmalarına girdiği saptanmıştır.

Toplantı TKP marşı söylenerek sona erdi.

Toplantı Hazırlık Komitesi

Kürt emekçilerinin sorunlarına sahip çıkmak

Cömert Yol/B.Berlin

Batı Avrupa'da bulunan Türkiyeli Kürt emekçilere yönelik çalışmaya dikkat ayırmak gerekiyor. Kürt emekçilerinin belirli çatılar altında örgütlenmiş ve bu örgütlerin belirli bir tabana ulaşmış olması, böylesi bir çalışmadan uzak durulmasına neden olmamalıdır. Bir ülkenin işçi sınıfı partisi, ülkesindeki ulusal sorunun uzandığı her yerde, bu sorunla ilgilenmeli. Bu bağlamda TKP, Kürt halkının Batı Avrupa'daki çıkarlarını savunmalı, sorunlarının çözüme kavuşturulması amacıyla girişilen çabalara destek olmalıdır.

Türkiye Kürdistanı'ndan gelen Kürt emekçilerin, birçok sorunu var. Bu sorunların çoğu, diğer göçmen işçilerin sorunlarıyla ortaktır. Ancak kendilerine özgü sorunlarından kalkarak:

1) Ulusal kültürlerinin açıkça savunulması, geliştirme olanaklarına kavuşturulması,

2) Türkiye'deki ulusal haklarına sahip çıkılması, bu yöndeki mücadeleye desteğin vurgulanması,

3) Avrupa'da Kürtçe danışmanlık ve radyo-televizyon yayınlarından yararlanma için verilen mücadeleye arka çıkılması,

4) Çocuklara Kürtçe isim takılmasına, Türk ve Alman makamlarının çıkardığı engelleri aşmaya yönelik çabalar yürütülmesi. Bu yöndeki mevcut adımların desteklenmesi.

5) Varolan demokratik örgütlerde, Kürtlerin de yer almasını önleyen engellerin kaldırılmasını sağlamak.

➤ ramımızdaki Lenininci çözümleme ile tam bir uyum içindedir. Bugünkü koşullarda Kürt sorununun çözümüne gerçekçi yaklaşım her zamankinden daha fazla zorunludur. Kürt halkının acılarını paylaşmak, Kürt ulusal sorununun çözümünü hazırlamak, salt duygulara seslenen sloganlarla, ya da amaca yönelik olmayan tartışmalarla mümkün değildir. Onyıllarca çekilen acıların üstünü kimse elbette örtemez. Bugünün görevi en başta, Türk demokrasi güçlerinin Kürt halkına güven vermesi, Kürt yurtseverlerinin en küçük de olsa bu yöndeki her girişime, adıma ellerini uzatarak destek vermesidir.

Öte yandan biz bu konudaki tartışmaların, günümüzdeki savaşıma ışık tuttuğu, mücadelenin önünü açmaya hizmet ettiği ölçüde içinde yer alıyoruz. Eğer faşizmden kurtulma, demokrasiyi kazanma noktasında Türk ve Kürt demokrasi güçlerini birleştirmeyi başa alıyorsa, bu tartışmaları var gücümüzle destekliyoruz. Elbette gerekli olan geçmişi araştırma, değerlendirme çabaları buralara takılıp kalınması sonucunu doğuruyorsa; günümüzün görevlerini gölgeleyen sonuçlar çıkartarak mücadeleyi güçlendirme değil, ister istemez güçleri dağıtma sonucunu getirecekse bundan kaçınmak her devrimcinin görevi olmalıdır.

Öteki politik akımların yandaşları ile yaptığımız tartışmalarda, bu arkadaşlarımızın haklı olmadıkları ölçüde Kemalizm sorununu öne çıkardıklarını görüyoruz. Eğer Kemalizmin olumsuz yanlarını tartışmak bugünkü savaşıma yetecek olsaydı, bunu neden yapmayalım? Ama bu aşamada, Kemalizmin geçmişteki, tarihimizde oynadığı olumlu ilerici rolden kimi çevreler esinleniyorsa, bu çevrelerle işbirliğinin olanaklı olduğunu daha iyi görmeliyiz.

Aynı yaklaşımımız dindar çevreler için de geçerlidir. Ülkemizde emperyalizmin oyunlarına karşı çıkan dindar çevrelerin, bu tutumlarını desteklemenin ve bu noktadan hareketle işbirliğini geliştirmenin, hem ülkede demokrasi açısından, hem de bölgedeki gelişmeler açısından önem taşıdığı açıktır.

Öteki politik akımların yandaşları ile yaptığımız tartışmalarda, ilkeli ama esnek, dostça, yapıcı, ikna edici bir tartışma yürütmenin yararlarını gördük. Bunu, bundan böyle de sürdürmek, önemli bir kazanımımız olacaktır.

Çalışmalarımızı bundan böyle de sürdürecek ve sonuçlarını parti merkez organlarına iletmeye devam edeceğiz.

Sovyetler Birliği
BARIŞ - İLERLEME - SOSYALİZM

SBKP XXVII. Kongresi partinin stratejisini "barışı koruma ve ekonomik, sosyal gelişmeyi hızlandırma" olarak saptamıştı. ATILIM okuyucuları, barışı koruma ödevini SBKP'nin ve Sovyet devletinin nasıl canla başla yerine getirdiğini çok iyi biliyorlar. Acaba Sovyet toplumu, hızlanma stratejisini nasıl gerçekleştiriyor? Bu sayfada beşyıllık planın ilk 11 ayına ilişkin kimi sonuçlar ve bir de partinin stratejisi üzerine bir yeniden hatırlatma notu yer alıyor. ATILIM, okuyucularından Sovyet yaşamına ilişkin sorular, görüşler bekliyor.

Her zaman olduğu gibi, Sovyetler Birliği'nin düşmanları, antikomünistler, ideolojik karşıtlarımız Sovyetler Birliği'ndeki devrimci dönüşümlerin içeriğini çarpıtmaya çalışıyorlar. SBKP'nin şimdiki politikasının komünizmi kurmaktan vazgeçmek anlamına geldiğini iddia ediyorlar. "Komünizm delindi" diyorlar.

Bilindiği gibi, SBKP'nin politikasında yenilikler oldu. Partinin programı 27. Kongrede değiştirildi. Programın yeniden kaleme alınmış biçimi de, bir önceki gibi, sosyalist toplumun yetkinleştirilip komünizme doğru ilerlenmesini amaç olarak alıyor. Ancak, programın yeni kaleme alınmış biçimine Sovyet toplumunda meydana gelen değişiklikler yansıyor, bu değişikliklerin doğası açıklanıyor ve öngörülebilir bir gelecekte partinin yönelimlerinin neler olacağı saptanıyor.

SBKP'nin belgelerinde, yayınlarında açıklanan yeni görüşler, Sovyetler Birliği'nde bugün varolan sosyalizmi daha da geliştirmek amacına yöneliktir. Sosyalizmi daha geliştirmek ise komünizme doğru ilerlemekten başka bir anlama gelmez. İdeolojik karşıtlarımızın Sovyetler Birliği konusundaki iddialarının kendi iç tutarsızlığı, onların gerçeğe ne ölçüde uygun olduğunu da gösteriyor: Bir yandan Sovyet yönetiminin köklü reformlar yaparak geçmişten kalma bozuklukları gidermek istediğini söylüyorlar, bir yandan ise sosyalizmin geleceği yokmuş izlenimini uyandırmaya çalışıyorlar. Böylelikle, hem Sovyet toplumunun ilerlemesinin önündeki engelleri saptayıp bunların üzerine gittiğini itiraf etmiş oluyorlar, hem de "bu toplum ilerleyemez" diyorlar. Gerçek amaçları, her zamanki gibi, kafaları karıştırmaktır.

SBKP, Sovyetler Birliği'nde bugün varolan gelişmiş sosyalizmden komünizme giden yolun oldukça uzun olduğunu, ama bilinçli çalışmayla bunun bir ölçüde kısaltılabileceğini savunuyor. Bu amaçla, Sovyet toplumunun içinde bulunduğu gelişme aşamasının özelliklerini ve yasallıklarını iyi bilmek ve bunları pratiğe uygulayabilmek gerektiğini belirtiyor.

Bugün, Sovyet halkının ve SBKP'nin önünde duran ana görev ekonomik ve sosyal gelişmenin hızlandırılmasıdır. Bu görev, gerek iç, gerekse dış faktörler tarafından dayatılmaktadır. Bir yandan, sosyalizmin ana ekonomik hedefine, yani halkın yaşam düzeyinin daha da yükseltilmesinde ulaşabilmek için ekonomide yeni bir niteliksel atılım yapmak gerekiyor. Öte yandan, emperyalist devletlerin askersel üstünlüğü yeniden ele geçirmelerini engellemek, dengeyi koruyabilmek için Sovyetler Birliği'nin gücünü arttırma zorunluluğu da gelişmenin hızlandırılmasını dayatıyor.

Ama, artık, ekonominin ve toplumun dinamik ve hızlı bir şekilde gelişmesinin, ekonomik büyüme hızlarını arttırmaktan ibaret olmadığı biliniyor. Hızlı gelişmenin, büyümede niteliksel bir yenilik olması anlamına geldiği vurgulanıyor. Büyümede niteliksel yenilik, entansif gelişmeye geçmektir, ekonomi stratejisinin ana doğrultularında hızla ilerlenmesinin sağlanmasıdır, ekonominin yeniden yapılandırılmasıdır, ekonominin yönetiminde, iş örgütlenmesinde ve işe teşvikte yeni biçimlerin uygulanmaya konulmasıdır, sosyal sorunların daha hakkıyla giderilmesidir.

Bu temel görevin yerine getirilebilmesi için gerek ekonomik gerekse politik alanda ivedi önlemler gerekiyor. Gelişmenin hızlandırılmasının ana halkası, ekonominin teknik donatımının yenilenmesi, bu yapılırken de, bilimsel ve teknik ilerlemenin sağladığı yeni buluşların hızla devreye sokulmasıdır. Ama, bilimsel ve teknik ilerlemenin kazanımlarından yararlanılabilmesi, herşeyden önce ekonomik sistemin yapısına bağlıdır. Bu sistem teknik yeniliklerin devreye sokulmasına ne denli elverişli ise, üretimin örgütlenmesi ne kadar iyi ise, ekonomi ne kadar etkili ve verimli çalışıyorsa, insan emeğinden ne kadar verimli bir şekilde yararlanılıyorsa, bilimsel-teknik ilerlemenin kazanımları da o kadar çabuk ve yaygın bir şekilde kullanıma sokulabilir. Bunu sağlamak için, Sovyet ekonomik sisteminde demokratik merkeziyetçiği güçlendirip geliştirici önlemler alınıyor. Bu amaçla, sadece ekonominin yönetiminin ve planlamanın merkezileştirilmesine ağırlık verilmiyor, bunun yanısıra, işletmelerin ve birlik adı verilen büyük ve karmaşık işletmelerin ekonomik özerkliği, sorumluluğu genişletiliyor, ekonomik muhasebe yönteminden, para-meta ilişkilerinden ve bir dizi ekonomik manivela ve özendiriciden en iyi şekilde yararlanmanın yolları araştırılıyor.

Ama, SBKP programında da belirtildiği gibi, işletme ve birliklerin özerkliğini ve sorumluluğunu arttırmak için ekonomik sistemin yetkinleştirilmesi yeterli değildir. Bunun yanısıra politik sistemin de yetkinleştirilmesi gerekiyor.

Görüldüğü gibi, SBKP'nin ve Sovyet halkının önündeki ana görev olan ekonomik ve sosyal gelişmenin hızlandırılmasının sağlanması için bir dizi ekonomik ve politik sorunun çözülmesi gerekiyor.

Böylece şu üç kavram, SBKP'nin tüm eyleminde organik olarak birleşiyor: Barışın korunması, sosyal ve ekonomik gelişmenin hızlandırılması, sosyalist demokrasinin yetkinleştirilmesi... Biz, barış, ilerleme ve demokrasi kavramlarının, yalnız ve yalnız sosyalizmde en yüksek uyuma, en derin içeriğe ulaştığını Sovyet deneyini inceledikçe, daha iyi anlıyoruz.

Nazım Hikmet 85 yaşında

Başı sayfa 1'de

selliği de buradan kaynaklanmaktadır.

Bugün Nazım Hikmet'e duyulan saygı ve sevgi, gerçekte onun büyük sanat yeteneği ile, usta kalemi ile dile getirdiği fikirlere duyulan saygıdır. Çünkü Nazım'ın dizelerinde savunulan görüşler geçerliliğini, değerini yitirmediği gibi, yaşam inkâr edilmezliğini de göstermiştir. Nazım'ın yapıtlarını yasaklayarak bunu önlemeye çalışmaları boşunadır. Bugün Nazım'ın giderek geniş güçler tarafından benimsenmesi, saygıyla anılması, yapıtlarının elden ele dolaşması, barış ve demokrasi düşmanlarının antikomünizm silahını etkisizleştiriyor.

Doğumunun 85. yılında komünist ozan Nazım Hikmet, üstün sanatçılığının yanı sıra, mücadelesi, baskıya karşı direnci, kararlılığı, sarsılmaz inancı ile, demokrasi kavgasına katılan aydınlarımıza örnek oluyor.

"Sayıların diliyle SSCB'nin ekonomik-sosyal gelişmesi"

Sovyetler Birliği Devlet İstatistik Merkezi, 1986 yılının 11 aylık döneminde ülkenin ekonomik-sosyal gelişmesiyle ilgili veriler yayınladı (x). Buna göre 11 aylın dönemde:

– Ulusal gelir % 4,3 (plan hedefi % 3,7) arttı.
– Emek üretkenliğinde % 4,8'lik (plan hedefi % 4,1) artış kaydedildi.
– Sanayi üretimi % 4,9 (plan hedefi % 4,3) arttı.
– Tarım üretiminde % 4,6'lık (plan hedefi % 3,7) artış sağlandı.
– Et ve yumurta üretiminde % 7; süt üretiminde ise % 5 artış kaydedildi.
– Emekçilerin gerçek gelirleri ortalama % 2,8; kolhozcu köylülerin gerçek gelirleri ise % 4 oranında arttı.

Bununla birlikte, sanayinin kimi dallarında, tarım, ticaret ve hizmetler sektörünün kimi alanlarında 11 aylık dönem içinde plan hedeflerine ulaşılamadı.

(x) "Ekonomiçeskaya Gazeta", Aralık 1986, No 51.

Kaçanlar ve kalanlar

G.M./İstanbul

1971 yılı başında Sanayi mahallesinde kiralık bir atölyede tek makina ve 5-6 işçi ile üretime başlayan Örtel Örme Sanayi 1972 yılı ortalarında Ayazağa köyü Cendere yolu üzerindeki, şu anda faaliyette olduğu yere taşındı. Bu arada Örtel Örme Sanayi patronu Mehmet Koyuncu, Ceki İbrahimzade ile ortak oldu. Fabrika sürekli yeni makinalarla ve ek inşaatlarla büyüdü, büyüdü ve bugünlere gelindi. 1986 yılında bugün, fabrikada günde 15 bin metre tül perde üretiliyor, aylık ciro ise 1 milyar lirayı buluyor. Buna karşılık çalışan işçilere ödenen ücretlerin maliyetlerdeki payı % 10'a dahi ulaşmamaktadır. 1984-85 yıllarında patron, çalışan işçilerin önemli bir bölümünü işten çıkarmış, yerine asgari ücretle, çoğu askerliğini yapmamış işçiler almıştır.

Mehmet Koyuncu ve ortağı Ceki İbrahimzade'nin isimleri boyalı basının magazin sayfalarında sürekli yeralıyordu. Koyuncu, biricik kızı Neslihan'ın düğününü yurtdışından yeterince ıstakoz temin edilemediği için ertelemişti. Koyuncu, yazları Cannes film şenliklerinin eksik olmayan simasıydı. Kızına, ortağına ve kendisine her biri 1,5 milyara malolan villalar yaptırmaktaydı. Koyuncu fabrikaya hergün değişik arabalarla gelirken, ortağı kumar masalarında milyonları savuruyordu.

Örtel Örme Sanayinde çalışan işçiler patronlarının fabrikadaki odalarını iki ortağın yurtdışına kaçmalarından sonra gördüler. Gördükleri lüksü tarif etmek olanaksız. 100 metrekarelik odanın her bir tarafı lambri ile kaplanmış. Amerikan barlar, çeşit çeşit içkiyle dolu. Odanın bir bölümü yatak odası ve bitişiği de sauna olarak ayrılmış. Kısacası Örtel patronlarının bürosu aynı zamanda her türlü "iş görüşmesinin" gerçekleşmesine elverişli olacak biçimde düzenlenmiş.

1986 yılında, belediyenin ruhsat vermemesine rağmen, fabrikanın yanındaki alanda 2. bir fabrikanın inşaatına başlandı. Tabii kaçak olarak. Fabrikaya 200 milyon lira değerinde 8 tane yeni kabartma tül makinası monte edildi. Ayrıca bunlardan 25 adet yeni fabrika için de sipariş verildi. Bunlar için bankalardan kredi alınmış, bu da yetmeyince piyasaki tefecilerden milyarlarca lira toplanmıştı. Şimdi gazetelerde patronların kaçış nedeni olarak yeni yatırımlarla ilgili borçların vadelerinin geldiği, ancak bu parayı ödeyecek durumda olmamaları gösteriliyor. Oysa fabrika şu anda Genel Hırdavat AŞ.'nin patronu tarafından kiralandı. Ayrıca Koyuncu'nun başka servetinin yanısıra İsviçre'de bir fabrikası olduğu biliniyor.

Ya Örtel Örme'nin işçileri ne oldu? İlk anda işçilere 20 gün izin verildi. Ardından 50 işçi işten çıkarıldı. İşçilerin, bunun arkasının geleceğinden hiç kuşkuları yok. Fabrika bankalara ipotekli olduğu için geride kalan işçilerin tazminatlarının ne olacağı da şimdilik bir sır.

Tekelci basın, hergün piyasanın kan ağladığını alacaklıların milyonlarının gittiğini yana yakıla anlatırken, perişan bir durumda olan işçiler kimsenin aklına gelmiyor.

Kış öncesinde 220 işçinin ve ailesinin, işsiz, aç, odunsuz, kömürsüz kalması patronları ve hükümeti hiç mi hiç ilgilendirmiyor.

Hekimlerin durumu

P.Akın/İstanbul

Hastanelerin acil servislerinin önünde günün 24 saati ellerinde fotoğraf makinalarıyla gazeteciler bekler. Acil servise gelen hastaların, yaralıların en kanlı resimlerini çekerler. Bunlar ertesi gün gazetelerde çarşaf çarşaf yayınlanır. Buradaki durumun sorumlusu her zaman hekimdir onlara göre. Peki hekim bu olaylara nasıl bakar? Hekimin yaşam koşulları nasıldır? Ne kadar çalışır, ne kazanır, ne yapar, ne düşünür hekim?

Doktor Ahmet, İstabul'un büyük devlet hastanelerinden birinde Ortopedi Asistanı. İşe başlayalı 20 gün olmuş. İki yıl Kürdistan'ın bir ilçesinde zorunlu hizmet yapmış. Bir yandan hastalarıyla ilgileniyor, öte yandan söyleşiyoruz. Sınavı kazanıp ihtisasa başlamanın verdiği sevinç ve coşkunun yerini yorgunluk ve bezginlik almış. Kazandığı sınavdan dolayı kutladıktan sonra soruyorum:

– Ne bu bezginlik, yorgunluk Ahmet? "Dün gece nöbetim vardı, sabaha kadar 5 dakika dinlenemedim. Oldukça yorgunum.

– Nöbet ertesi izin yok mu? "Ne gezer, sabah 8'den, ertesi sabah 8'e kadar 24 saat nöbet, ardından da 8 saatlik normal mesai. Üstelik daha yeni işe başladığım için, 2 ay boyunca gün aşırı nöbetteyim."

– Yani haftada 112 saat buradasın diye soruyorum. Hafifçe gülümsüyor. "Bir hafta 112, bir hafta 96 saat" diyor.

Yapılan bir araştırmaya göre, günlük yoğun işi olmayan bir pratisyen hekim, diğer kişilere göre ortalama 5 yıl az yaşamakta. Bir hastane görevlisi uzman ise ondan 5 yıl daha az yaşamak ta. Yani ortalama ömür süresi 10 yıl daha azalmaktadır. İşte yoğun çalışmanın hekim meslek grubuna hediyesi. İşin ilginç yanı günde 12 saat fazla mesai yapan bir doktorun bu hizmeti fazla mesaiden sayılmıyor. Çünkü yasalara göre fazla mesai günde 3 saati aşamıyor.

Normal haftalık süresinin 2,5 3 katı çalışan, haftanın 3-4 gününü hastanede geçiren bu özverili insanların eline ayda 130 bin lira geçiyor.

"Hep söylenir hekimler kendini yenilemelidir" diye. Hekim okumalı, hiç değilse kendi alanındaki yenilikleri izlemeli. Bunu yaşam boyu sürdürmeli. Ama "ne gezer" diyor Ahmet. Geçenlerde almak istediği bir kitaptan sözediyor. "Kitabın adı: 'Bilek Cerrahisi'. İngilizce bir kitap. Fiyatı 125 bin lira! Kitap 125 bin lira, maaş 130 bin lira" diye ekliyor.

Ahmet'le doktorların sorunlarının yalnızca bir yanını konuştuk. Ama genç hekimler, özellikle asistanlar çok güç koşullar altında. Ülkemizde sağlık sorununun sorumlusu olarak yalnızca doktorları, hastane çalışanlarını ele almak, hastayı hekime düşman etmek, yalnızca diktatörlüğün bizleri bölme politikasına hizmet eder.

Ortak istem, kararlı tutum

Hülya Eren/İstanbul

1985-86 öğretim döneminde İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesinin bazı bölümlerinde kantin bulunmaktaydı, bazılarında ise yoktu. Eskiden varolan çay ocakları da kapatılmıştı. Öğrenciler ders aralarında oturacak bir yer bile bulamıyorlardı.

Bu duruma karşı öğrencilerin tepkileri giderek artıyordu. Önce bu sorunun nasıl çözümlenebileceği üzerine tartışmalar başladı. "Çay ocağı mı isteyelim, yoksa kantin mi?" tartışmaları yapılıyordu. Tartışmalar sonucunda tüm fakülte öğrencilerinin ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte bir kantin açılması için dekana dilekçe verilmesi üzerinde karar kılındı. Alınan bu karar üzerine dekana dilekçeler verilmeye başlandı. Ancak öğrenciler, hiçbir ollumlu cevap alamadılar. Bunun üzerine gençlerden birkaç grup dekana çıktılar. "Kantinlerinin olmayışı, kendilerini kahvelere ittiğini" söylediler, "Bizler yılda 70 bin lira harç kredisi ödüyoruz. Buna karşılık ihtiyaçlarımıza cevap verebilecek nitelikte bir kantinimiz bile yok, kantin istiyoruz" dediler.

Dekan öğrencilerin bu konuşmalarına hiçbir yanıt vermedi.

Ama daha 1985-86 öğretim döneminin bitiminde kantin yapılmaya başlandı. 1986-87 öğretim dönemi başında ise kantinimiz çalışmaya başladı.

Birlik olur, kararlılığımızı gösterirsek, haklarımızı elde etmede ileri adımlar atabiliriz.

Vergi rekortmenini tanıyalım

Turhan Atilla/Ankara

Geçtiğimiz aylarda basında Ankaralı vergi rekortmenlerinin isimleri yer aldı. 1985 yılında en çok gelir vergisi tahakkuk ettirenlerin başında Kıska Komandit Şirketi'nin patronu Oğuz Gürsel geliyor. Gürsel aynı zamanda Türkiye vergi rekortmeni. Tüm işçiler boyalı basın organlarına soruyor: "Vergi rekortmeni diye sayfalarınızı açtığınız Oğuz Gürsel'in işyerinde çalışma koşulları nasıldı, işçiler ne yapıyorlar diye hiç merak ettiniz mi?" Tekelci basının sayfalarında yer vermediği işçilerin durumunu da biz söyleyelim.

Kıska Komandit Şirketi patronu Oğuz Gürsel 1000 kadar işçinin çalıştığı Kınık Su Tüneli inşaatında işçilerin ücretlerini iki aydır ödemiyor. İnşaatta çalışan 100 kadar işçi patronun ücretler konusundaki bu pervasızlığını protesto etmek için işi yavaşlattılar. İşçilerin başlattığı bu eylemin yaygınlaşmasından korkan patron, sus payı olarak işçilerin zaten yasalardan doğan hakları olan vergi iadelerini dağıtmak zorunda kaldı.

Öte yandan işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda hiçbir önlemin bulunmadığı işyerinde sık sık iş kazaları olmakta ve bunların çoğu da ölümle sonuçlanmaktadır. Şantiye adeta bir esir kampı gibi. Patron bölgesel farklılıkları kullanarak işçileri bölmeye ve aralarında düşmanlık yaratmaya çalışıyor. Daha önce sendikalaşmak isteyen 150 kadar işçi, bu farklılıklar yüzünden bölünmüş, sonuçta patronun adamları tarafından tehdit edilmiş, bir kısmı da karakollara götürülerek dövülmüştür.

Oğuz Gürsel'in vergi rekortmenliği, gerçekte işçinin alın terini, emeğini çalmanın rekortmenliğidir.

Bir haltercinin sırtında iki devlet adamı

●Ahmet AKYÜZ

Basın, günlerden beri, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti yurttaşı, 18 yaşında bir haltercinin, -serbestçe dolaştığı ve yarışmalara katıldığı- Avustralya kıtasından, Türk ve yabancı gizli servislerce kaçırılıp, bizzat Özal'ın uçağı ile Ankara'ya getirilişi ve bu sporcunun Türkiye'ye iltica edişi haberleriyle çalkalanıyor. Bizim gibi ülkelerde, komünizm ve bölücülük suçlaması altında bırakılan binlerce aydının, sanatçının, bilim adamının, profesör ve sendikacının, binlerce Türk, Kürt ve Süryani'nin öldürülmemek, zındanlarda çürümemek, işkencede sakat kalmamak için ülkelerini terketmek zorunda kalışlarına karşı sesini yüksel temeyen zincirli basının, böylesi olaylar karşısında ölçüyü kaçırmasına, bağırıp çağırmasına, bu fırsattan yararlanarak kendi firmasının, tirajı düşen gazetesinin reklamını yapma derdine düşmesine şaşmamak gerekir. Şu ya da bu sosyalist ülkede uluslar ve milliyetler politikası üzerine, haklı ya da haksız itirazı olanların bir iltica olayı karşısında aşırı gösterisel çıkışlarda bulunmalarını da belki anlamak, onların er geç sorumlu bir şekilde düşüneceklerine umut bağlamak olanaklıdır.

Fakat burada söz konusu olan bütün bunlar değildir. Bu küçük haltercinin sırtına tırmananlar, Türkiye Cumhuriyeti'nin en tepesindeki iki "devlet" adamıdır ve hem Evren, hem de Özal basında açıkça yazıldığı gibi, uzun süredir planlanan ve "devlet terörizminin lanetlenen kirli izlerini taşıyan" bu operasyonda başrolü oynamakta, çocuk yaştaki bu halterciyi utanç verici anti-Bulgar kampanyanın zavallı bir aracı olarak kullanmaktadırlar.

Mustafa Kemal ve arkadaşlarının kökünü kazımak için çalıştıkları, Türkeş ve hempalarının ise NAZİ Almanyasının gölgesinde yeniden hortlatmaya yeltendikleri pantürkizm, panturanizm politikası şimdi bir başka kapıdan devlet politikası haline getirilmek mi isteniyor? Yunanistan'da, Bulgaristan'da Kerkük'de "Türk sorunu" yaratma yeltenişleri, yeni bir Kıbrıs "zaferi" hayalleri, bu soruyu sormanın haklılığını gösteriyor.

Şövenist kampanyayla gözleri kararmayan sorumlu çevreler, uzak görüşlü basın mensupları sahnelenen bu orta oyunun önemli bir yanını aydınlatmışlar, Özal ve çevresinin bu vesileyle kamuoyunun dikkatlerini, ülkenin temel sorunlarından başka yönlere kaydırmak istediklerini halka açıklamaya çalışmışlardır. Gerçekten de bu iltica olayı üzerine koparılan fırtınadan kim kazançlı çıkmıştır? Bülent Ecevit'in de haklı olarak vurguladığı gibi, ülkemizi kendi iradesi dışında askersel maceralara sürükleme olasılığı yaratan SİA adlı, Türk-Amerikan ikili gizli anlaşmasının onaylandığı bir sırada başlatılan anti-Bulgar kampanya bir raslantı olamaz. Acıklı manzara tam da şöyledir: Kamuoyu bir haltercinin etrafında yaratılan bin bir söylentiyle oyalanıyor ve ne yazık ki, 50 milyonluk nüfusu ilgilendiren Türk-Amerikan ikili anlaşması hakkında hiç bir şey öğrenemiyor.

Herkes, bir başka devletin kendi sınırları içinde uyguladığı, onun içişlerini ilgilendiren konulardaki politikalarını onaylamakta, ya da onaylamamakta elbette özgürdür. Hiç kimseyi, şu ya da bu devletin iç politikası hakkında kendi görüşlerini dile getirmekten alıkoymak söz konusu olamaz. Fakat dünya barışından, tüm komşu devletlerle iyi komşuluk ilişkilerinden yana olduğu söylenen çevreler, şu gerçeğin üzerinde bir kez daha durmalıdırlar: Anti-Bulgar kampanya ve kışkırtmalar, artık resmi devlet politikası haline gelmiştir. Kendisine demokrat, sosyal-demokrat ya da ilerici diyen hiç kimse, nükleer çağda böylesi bir devlet politikasının yaratacağı tehlikelere kaygısız kalamaz.

Sorun bölge ve dünya barışı ile ilgilidir ve şimdi tanık olduğumuz olay, ayrı sosyal sistemli devletler arasında kaçınılmaz olan ideolojik savaşın, en kaba bir biçimde psikolojik savaşa dönüştürülmesi olayıdır. Çağdaş dünyada devletlerarası ilişkileri böylesine sorumsuz, kaba ve bayağı kışkırtıcı yöntemlerle karmaşıklaştırmak, ateşle oynamaktır.

Türkiye her geçen gün böylesi kör politikaların peşisıra, teker teker tüm komşu devletlerle arayı açmakta, 1960'lardan bu yana barışçı, yurtsever güçlerin baskısı altında elde edilen kazanımlar, iyi komşuluk ilişkileri sayesinde elde edilen birikimler, olanaklar ciddi olarak tehlikeye atılmaktadır. Bu, yalnızca Türkiye'yi, bizzat Başbakan Özal'ın itiraf ettiği gibi, komşularıyla çatışmaya itmek isteyen Pentagon'daki nükleer manyakların işine yarar.

Bulgar Telgraf Ajansının Açıklaması

Bulgar sporcusu Naum Şalamanov'un Melbourne yakınlarında gizli bir yere kaçırılmasından Ankara'ya getirilmesine kadarki operasyon bir hafta sürdü. Tüm olgular, kanıtlar gösteriyor ki, Naum Şalamanov, kaçırma, beyin yıkama, her yönlü baskı uygulama yöntemlerinin uygulandığı bir olayın kurbanıdır.

Naum Şalamanov'un spor alanındaki başarıları iyi biliniyor. Sosyalist Bulgaristan'ın tüm yurttaşlarına gelişmeleri, yükselmeleri için sağladığı mükemmel olanaklar, onun dünya şampiyonu ünvanına kavuşmasının baş etmenidir. Bulgaristan'da tüm yurttaşlara gelişebilmeleri, yükselebilmeleri için eşit koşullar sağlanmıştır. Şalamanov da bu olanaklardan, bu koşullardan yararlandı ve kendi yeteneklerini ve becerisini gösterdi. Ama onun başarıları, ağırlık kaldırma dalında Bulgar sporunun ve İvan Abaciev gibi dünyaca tanınmış bir antrenörün yetenek ve çalışmalarının sadece küçük bir parçasıdır.

Şalamanov, 1985 yılının ilkbaharında Kırcali'de Komünist Gençlik Örgütü'nün il konferansında yaptığı konuşmada şöyle demiştir: Ağırlık kaldırmada rekorlar, ancak insan bir şeye inanırsa, yüce bir amaç için kırılabilir. Benim için ise insanın yeteneklerini ortaya koyabilmesi için tüm olanakları yaratan anayurdum Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nden kahraman Bulgar halkından daha yüce, daha değerli bir şey yoktur."

Türkiye'nin başkenti Ankara'da Başbakan Özal'ın aktif katılımıyla iğrenç bir politik oyunun sahnelenmesi dikkat çekicidir.

Türkiye gizli servislerinin, öteki ülkelerdeki meslektaşlarının da yardımıyla, hazırladıkları "Şalamanov operasyonu" devlet terörizminin lanetlenen kirli izlerini taşımaktadır. Bu yeni anti-Bulgar kışkırtmanın tertipçileri spor alanında başkalarınca sağlanmış başarılara, şana elatmak, büyük Türkiye hayalleri peşinde koşmak, komşu bir sosyalist ülkeye karşı iğrenç yöntemlerle sürdürülen bir kampanyayı daha da tırmandırmak için Şalamanov'tan yararlanmayı amaçlıyorlar. Hiçbir başarı şansı olmayan bir politika uygulayanlar böyle bir iğrenç yönteme ilk kez başvurmuyorlar. Bu, herhalde sonuncusu da olmayacaktır.

Şalamanov olayı, Ankara hükümetinin politikasını belirleyen çevrelerin rolü ve amaçlarıyla ilgili birçok soru ortaya koyuyor. Bu çevreler sözde Bulgar-Türk ilişkilerinin düzeltilmesinden ve diyalogtan yana olduklarını söylüyorlar, ama gerçekte Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ne karşı sorumsuzca uygulanan politikayı ve propaganda kampanyasını sürdürüyorlar. Son zamanlarda Türkiye'den Bulgaristan'a 330 kişi kaçtı ve bunlar politik sığınma hakkı istediler. Ama ortalığı zehirlememek için Bulgaristan yönetimi bu olayları öne çıkarmadı.

Türkiye'de iyi bilinen eski bir atasözü vardır: İnsan uykudan uyandığında ilk komşusunu, sonra güneşi görür. Bulgaristan ile Türkiye arasında iyi-komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesinde yakın geçmişte iyi bir birikim sağlanmıştır. Ortak çabalarla sağlanan tüm bu birikim düşüncesizce çarçur edilebilir mi? Bu ne Türkiye'nin ve Türkiye halkının ne de Balkanlar'da iyi komşuluk ve barış koşullarında yaşamak isteyenlerin çıkarınadır.

YENİ YILDA DAHA KARARLI

Başı sayfa 1'de

mürüyü aşırı artırmak, kazanılmış haklara saldırmak, gelişmekte olan ülkelerin boynundaki dış borç cenderesini daha da sıkıştırmak için elinden geleni ardına koymayacaktır.

Ama şimdiye kadar tarih insanlığın umudunu yitirdiği, gericiliğe teslim olduğu, şiddete boyun eğdiği bir döneme hiç tanık olmadı.

İnsan toplumunun doğası ilerlemedir. Bunu kimse durduramaz. Yeni yıla bunun tekrar tekrar kanıtlandığı koşullarda **giriyoruz. Sovyetler Birliği Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünde kendini tepeden tırnağa yenileyerek, sosyalizmin potan**siyellerini barış ve ilerlemenin hizmetine daha tam sokarak giriyor. Sosyalist ülkelerde şimdi 20. yüzyılın iki büyük devriminin, Ekim Devrimi ile bilimsel teknik devrimin kazanımlarının içiçe geçmesiyle insanlığın önüne yeni ufuklar açılıyor. Bu ülkelerde insan aklı insanlığın çıkarına hizmet ediyor.

Sovyetler Birliği'nin ve Varşova Anlaşması Örgütü'nün barış ve silahsızlanma girişimlerinin dünya çapındaki etkisi Reykjavik sonrasında daha da arttı. Çünkü şimdi hangi devletin yurttaşı olursa olsun, barış isteyen her insan, Sovyet önerilerinin kendisinin özlemleriyle ve kendi devletinin meşru güvenlik çıkarlarıyla tam bir uyum içinde olduğunu görebilir. Sosyalist ülkelerin yanısıra şimdi çok sayıda bağlantısız ülkenin de aktif katıldığı dünya barış hareketi yeni yılda daha da yükselecektir. İnsanlığın kendini nükleer bir cehennemden koruma kararlılığı daha da pekişecektir.

Aşırı gericilik ve militarizm geçtiğimiz yıllarda bir dizi Latin Amerika ülkesinde, Haiti ve Filipinlerde önemli konumlar yitirdi. Başlayan demokratikleşme süreçleri daha da gelişecektir. Ezilen ulusların başkaldırısıyla birleşecektir.

Kapitalist ülkelerde işçi hareketi yenitutuculuğun karşısında gerilemedi, sağlam temellere sahip olduğunu kanıtladı. Bu ülkelerde yığınsal demokratik hareketler işçi sınıfı ile birlikte gericiliğin karşısına dikiliyor. Kararlılık artıyor.

Türkiye'miz dünyanın dışında değil. Aşırı gericiliğin ve militarizmin 1980'li yıllarda Türkiye'de kurduğu diktatörlük de kalıcı değildir. Yeni yıla bunu doğrulayan göstergelerin arttığı bir ortamda giriyoruz.

Evet, yeni yıla aynı zamanda beş yıl süreyle uzatılmış bir SİA ile, Türkiye'mizi Amerikan savaş makinesinin kucağına çeken bu anlaşmayla; emekçilerin gerçek gelirlerini daha da düşürecek, işbirlikçi tekelleri daha da zenginleştirecek bir bütçeyle, eksilmeyen devlet terörüyle giriyoruz. Kürtler üzerindeki zulüm sürüyor.

Ama, 28 Eylül ara seçimlerinin de gösterdiği gibi, rejimin halk içinde kalıcı bir desteği yoktur. Demokrasi istemi güçlenmektedir. Halkın bu gidişe tepkisi daha da artıyor. Bu, ordu içinde de huzursuzluğun artmasını getiriyor.

"Mücadele bitmedi, yeni başlıyor!" Bu belgi, grevci metal işçilerinin bütün emekçilere yeni yıl mesajı oldu. Öğrenci gençlik içinde direniş ruhu şimdi daha kuvvetlidir. Demokrasinin tutarlı yandaşı **aydın hareketi etkisini daha da artırma**ya adaydır. Çünkü ülkemizin aydınlık fikirlere ve kararlı eylemlere her zamankinden daha çok ihtiyacı var.

Aynı nedenden, eğer geleceklerinin yalnızca ve yalnızca birlik olabilmeye bağlı olduğunu görüp, birliği güçlendirmeyi başarabilirlerse, devrimci sol güçlerin önü de artık açıktır.

Ulusal Konferansını birçok bakımdan güçlenerek tamamlayan TKP, sol güçlerin daha bilinçli, daha geniş ve daha sıkı birliği için şimdi daha aktif çabalar içine girecektir.

TKP ile TİP'in birleşmesi görevine her iki partinin daha kararlı yaklaşması, yeni yıla girerken başlı başına kuvvetli bir umut kaynağı oluyor.

Özetle, yeni yıla diktatörlüğün çarelerinin azaldığı, buna karşılık barış, demokrasi ve ilerleme güçlerinin olanaklarının daha da arttığı bir ortamda giriyoruz. O nedenle, gerektiğinde halka ve ilerici güçlere karşı her türlü şiddeti kullanma olanaklarını hâlâ elde tutan rejim, halkı pasifize etmek için yoğun bir psikolojik savaş yürütüyor. "12 Eylül öncesine geri dönme tehlikesi", "komünizm tehlikesi", "Kürt tehlikesi" korkutmacaları aşındıkça, "Suriye tehlikesi", "radyasyon tehlikesi", "irtica tehlikesi", "kuduz tehlikesi" propagandaları bunlara ekleniyor. Gerçek tehlikelerin üzeri örtülüyor, halk mücadeleden alıkonmak isteniyor.

Bu ortamda barış ve demokrasi için mücadeleda ana sorun, toplumsal muhalefetin kararlılığını artırabilmektir. Yeni yılda bunu ne kadar başarabilirsek, aşırı gericiliği ve militarizmi o kadar geriletebiliriz.

Çözülmesi gereken ivedi sorunlar hangileri? Bunu herkes biliyor. Ama insanlar, sınıflar, partiler ancak bu sorunların çözüm yolları konusunda açık bir fikre sahipseler, kararlı bir mücadeleye girebilirler. O nedenle herşey çözüm yollarını halka, demokrasi isteyen güçlere iyi gösterebilmeye bağlıdır.

TKP, Barış ve Ulusal Demokrasi Programı ile kendi yolunu somut belirledi. Şimdi bu yola daha geniş güçleri çekebiliriz. Bizim kararlığımız, somut, gerçekçi ve iyi temellendirilmiş görüşlere dayandığı için, halka halka yayılacak bir kararlılıktır.

1987'ye Ekim Devrimi'nin 70. yılına Şefik Hüsnü yoldaşın 100. doğumyıldönümü, Bilen yoldaşın 85. doğum yıldönümünü kutlayarak giriyoruz. Komünistler her zaman partilerinin bu önderleri gibi, Lenin'in ülkesine ve partisine bağlı kalacaklar, işçi sınıfına olan güvenleri bir gün olsun sarsılmadan mücadele edecekler.

1987'ye Ekim Devrimi'nin 70. yılına, Nazım'ın 85. doğum yıldönümünü kutlayarak giriyoruz. Yeni dünya güçlendikçe, Nazım'ın yeni dünyanın türküsünü okuyan gür sesinin etkisi de genişliyor. Aynı zamanda barış, demokrasi ve sosyalizm için mücadeleye katılanlar çoğaldıkça, Nazım'ın sesi daha gür çıkıyor. Nazım'la omuz omuza savaştıkça, kararlılığımız daha da artıyor.

Korku ve karamsarlığı yenecek olan bilinç ve kararlılık olacaktır. Örgüt, birlik, dayanışma ve mücadele karşısında şiddet çaresiz kalacaktır.

Yeni yılda bu devrimci ruhla mücadele edecek, 6. Kongremizi bu devrimci ruhla hazırlayacağız.

Sosyalizmin gerçeğini tanıyalım

Başı sayfa 2'de

adamakıllı denetim altına alınan kitle iletişim araçlarından yayılan son derecede usta, Amerikanvari anti-Sovyetik bir propaganda selini göğüslemek zorunda kaldılar.

Bazen biz, Sovyetler Birliği'nin barışı koruma amaçlı büyük çabalarının dünya ölçüsünde uyandırdığı geniş yankılara bakarak, deyim yerindeyse rehavete kapılıyoruz. Anti-Sovyetizmin kendiliğinden güçten düşmekte olduğuna dair yersiz bir iyimserlik, açıktır ki, bu alandaki ideolojik savaşta dikkatlerin zayıflamasına yol açabilir. Yalnızca Sovyet barış önerilerini duyurmakla, bunları savunmakla görevimizi yerine tam olarak getirmiş sayılmayız. Çünkü, bırakalım sıradan emekçileri, hayli okumuş yazmış, aslında dünya barışından yana, ileri düşünceli kimseler bile SBKP'nin 27.nci kongresinde ve kongre sonrasında olan biten hakkında son derecede bulanık bir fikre sahiptir. Bu ise bizzat barış önerilerini çarpıtma çabalarına elverişli bir ortam yaratıyor.

Demek ki, kendi bildiklerimizi herkesin bildiğini sanıyoruz diye düşünmek de artık yeterli değil.

Hem kendi bildiklerimizle yetinemeyiz, hem de herkesin bildiğini düşünerek avunamayız. Sosyalizm gerçeğini yeniden öğrenmeli, tanımalı ve tanıtmalıyız.

Bu ödev, biz komünistlerin, daha nice iftiralara göğüs gererken, bir de ek olarak sırtımıza yüklendiğimiz, taşımak zorunda kaldığımız bir yük değildir. Uslanmaz TKP düşmanları, her ne kadar bu alanda bizi "Moskova'ya hizmet"le suçlarsa suçlasın, biz Pentagon'dan yayılan propagandayı boşa çıkarma ödevini, kendi yüce ideallerimize, halkımızın ulusal çıkarlarına hizmet etmenin en temel ödevi sayıyoruz.

Bu da doğaldır. Anti-Sovyet propagandanın tüm temellerini, Sovyet hayatının tüm alanlarındaki gerçekleri bilerek, yayarak, kırmaksızın, -bu iğrenç propagandayı yapanları da yok edecek olan- nükleer harp tehlikesine karşı yığınları savaşıma çekmek, onlara Sovyet önerilerini kavratmak ve bu önerileri desteklemeye çağırmak ne ölçüde başarılabilir? Sovyetler Birliği'nde ve öteki sosyalist ülkelerde ekonomik ve sosyal alanlardaki başarıları anlatmadan, tüm iftiraları inandırıcı bir şekilde çürütmeden dev gibi emperyalist kampın karşısında, küçük ülkemizin kendi yazgısına özgürce sahip çıkabileceğine inanç yaratmak olanaklı mıdır? Türk-Sovyet ilişkilerinin muazzam perspektiflerini, Kuzey komşumuzu tanıtmadan izah etmek, benimsetmek, Ulusal Demokrasi Programımızda öne koyduğumuz ekonomik, sosyal amaçlara ulaşmanın olanaklarını kavratmak gerçekçi olur mu? Ve nihayet, Lenin'in ülkesinde sosyalizmin bugünü ve geleceğine dair açık bir fikirle donanmadan, Leninizme ve bizim de kutsal amacımız olan insanın insan tarafından sömürülmediği düzene olan inanç gerçekten sağlam bir temele sahip olabilir mi? Bu yapılmadan kadroların Marksist-Leninist ve enternasyonalist eğitimi başarılabilir mi? İşte bütün bunlar, antikomünistlerin tüm savlarına karşın, sosyalizm gerçekliğini tanıma ve tanıtma ödevinin enternasyonalist ulusal ve genel insanlığa özgür karakterini ortaya koyuyor.

İlk gününe ayak bastığımız 1987 yılı aynı zamanda Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin de 70. yılıdır. Bizim ideolojik alandaki çalışmalarımızın içeriğini, parti 6. Kongresine hazırlık çalışmalarının tüm öteki sorunları, konuları gibi, bu büyük tarihsel gün de belirleyecektir.

Sosyalizm gerçeğini yeniden öğrenelim ve yayalım!

PENTAGON KAZANDI, TÜRKİYE KAYBETTİ

Başı sayfa 1'de

lerine yeni bir halka eklemişlerdir. Daha bu yılın Mayıs ayında "yurt dışındaki üslerimiz, ileride savaş yürüteceğimiz alanlardır. Üslerin bulunduğu ülke yönetimleri her zaman onaylamasa bile bu hakkımızı kullanacağız" demiş olan bir Perle ile nasıl mutabakata varılabilir? TKP, ülkenin ulusal güvenliğini korumakla görevli olması gereken Genelkurmay başkanlığına soruyor: Amerikan ordusunun hangi artık silahı yurdumuzun insanından, toprağından, halkımızın komşularıyla barış içinde yaşamasından daha değerlidir? TKP hükümete soruyor: Bir avuç azınlığı daha da zengin edeceğim diye ABD aracılığıyla alınacak hangi kredi, bağımsız, egemen, kendi politikasını kendisi çizen bir Türkiye'nin kredisinden daha değerli olabilir?

SİA'nın uzatılmasıyla ülkemiz, her türlü Amerikan dayatması karşısında daha güçsüz, bölge ve dünya barışına karşı bir tehdit unsuru olarak daha kolay kullanılır hale getirildi. Şimdi artık ülkemiz, Türkiye gibi ülkelerdeki üslerini "Yıldız Savaşları" projesi için gerekli silahları, teknik donatımları yerleştirmek amacıyla kullanmak isteyen bir Pentagon karşısında daha zayıftır. Şimdi artık ülkemiz, Türkiye'deki üslerine yeni nükleer silahlar yerleştirmek isteyen ABD karşısında daha dirençsizdir. Üstelik şimdi bölgemizdeki bütün ülkeler, İran'a silah satışlarıyla iki yüzlülüğü tartışılmaz biçimde somutlanan Reagan yönetimi ile askeri bir anlaşma imzalayan Türkiye'ye daha büyük bir kuşkuyla bakıyorlar. TKP, Evren-Özal yönetimine soruyor: SİA'nın uzatılmasından sonra Türk-Sovyet ilişkileri nasıl bir seyir izleyecektir? Türkiye, Kerkük kışkırtmalarına, Suriye'ye yönelik saldırı tehditlerine karşı nasıl bir politika izleyecektir? Türk-Yunan ilişkileri nasıl bir biçim alacaktır? Türkiye'nin Kıbrıs'a karşı tutumu ne olacaktır?

Yurttaşlar,

"bir değişiklik olmadı, eski anlaşma aynen kaldı" gibi sözler ne hükümeti, ne de Genelkurmayı işledikleri bu suçun hesabını vermekten kurtaramayacaktır. Halkımız, yurtsever güçler 1980'lerde imzalanıp yürürlüğe girmeden önce de SİA'ya karşı olduklarını açıkça ortaya koymuştur. Dahası, anlaşmanın aynı kaldığını savunanlar, ABD'ye yeni verilen Muş, Batman, Akkaya, Yüksekova üslerinin, Pirinçlik üssünün genişletilmesinin nedenlerini açıklamak zorundadırlar. Onlar, aynı zamanda, geçtiğimiz yaz aylarında İncirlik, Erhaç, Mürted, Balıkesir ve Eskişehir'de yapılacağı açıklanan, nükleer silahlarla bunları atacak uçakların yanyana konacağı 54 adet yeraltı hangarının da neyin nesi olduğunu açıklamalıdır. Artık SİA'yı imzalayanların "üsler NATO yükümlülükleri dışında kullanılmayacak" şeklindeki özür beyanları da anlamsızlaşmıştır. Kasım ayında İstanbul'da yapılan NATO Assamblesi toplantısında birçok Batılı parlamenter NATO'nun sınırlarının genişletilmesi, Türkiye'nin bu amaçla özel bir rol oynaması gerektiğini gündeme getirmediler mi? Savunma Bakanı Yavuztürk'ün katıldığı son NATO toplantılarında, ABD'nin yanısıra öteki NATO başları da ülkemize topraklarına yeni nükleer silahlar koyması için baskıyı sürdürmediler mi?

Yurttaşlar,

Ortaya çıkan bu durumda ülkesini seven, halkımızın barış içinde yaşamasını isteyen herkes için SİA'nın feshedilmesi amacıyla ulusal çapta bir seferberlik başlatmak çok önemli bir görevdir. Şimdi artık atılan bu adıma karşı suskun kalmak, Evren-Özal yönetiminin işlediği bu suça ortak olmakla eş anlamlıdır.

TKP ABD'ye verilen bu ödünün halkımızla birlikte geri alınması için mücadelede en önde yürüyecek, SİA'ya karşı çıkan, SİA'nın feshedilmesi için mücadele eden herkese destek verecektir.

13 Aralık 1986

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

SİA'NIN UZATILMASI GENİŞ TEPKİYLE KARŞILANDI

Başı sayfa 1'de

Gerçekten, bugün, SİA'nın bu haliyle imzalanmasını açıktan savunan tek bir kişi görmek hemen hemen olanaksız.

Ülke tarihinin en Amerikancı yönetimi altında bile, SİA'nın uzatılması görüşmeleri bir yılı aldı. Bu, temelde köklü sorunların varlığını, ABD ile Türkiye'nin çıkarlarının taban tabana olduğunu kanıtlıyor. Bugün SİA'nın parafe edilmiş olması da, bu sorunların giderildiği anlamına gelmiyor. Aksine, gelecekde, bunlar kendilerini daha da güçlü olarak hissettireceklerdir.

Nitekim şimdiden Evren-Özal yönetiminin SİA konusundaki tutumu geniş tepkilere yol açmış bulunuyor.

Milli Gazete, tarafların anlaşmaya varmasını "Kazanan Perle, Kaybeden Türkiye" başlığıyla yansıtırken, "Anlaşmanın Türkiye'yi ABD'nin Ortadoğu'daki jandarması haline getireceği" değerlendirmesine yer verdi. Milliyet gazetesinde M.A.Birand, ortada verilmiş sözden başka birşey olmadığını dile getirerek, Amerikan yönetimine "Nasıl güveneceğiz?" sorusunu ortaya attı. Aynı gazetede Teoman Erel ise, görüşmelerin sürdüğü günlerde "İki yıl sonra, hatta belki daha evvel, sona ereceği kesinleşmiş, yıpranmış Reagan yönetimi ile iki yılı kalmış Özal hükümetinin, Perle'nin ısrar ettiği şekilde 5 yıllık anlaşma imzalanması"na işaret ediyordu.

Mecliste, Milli Savunma Bakanlığı bütçesi görüşülürken, SHP grubu adına yapılan konuşmada "kapalı kapılar ardında kararlar alındığı" belirtilerek, bunların ilerde yurdumuzu riske sokup sokmayacağı belli değildir" dendi. Aynı oturumda DYP grubu adına yapılan konuşmada ise, "hükümetin ikili ilişkiler için muhalefete ve meclise bilgi vermesi" istendi.

Eski başbakanlardan Bülent Ecevit de, basına verdiği demecinde, anlaşmanın üzerindeki "esrar perdesinin kaldırılmasını, ve TBMM'de tartışılmasını" istedi. "Amerika, Ortadoğu'da karanlık işlere giriyor. Türkiye'nin kendi iradesi dışında maceralara sürüklenmesi tehlikesi kapımızın eşiğinde", "Türkiye'nin bilgisi ve onayı dışında İncirlik'ten kuş uçmaması güvence altına alınmalı" dedi.

Kamuoyu esas olarak, ne içerdiği henüz kesin bilinmeyen ek mektubun, anlaşma imzalanmadan önce açıklanmasını ve tartışılmasını istiyor. Ancak, Ocak ayında ek mektubun açıklanması durumunda bile, 12 Eylül koşullarında, beş kişilik cuntanın onayıyla yürürlüğe giren, Özal hükümeti tarafından oldu bitti ile uzatılan SİA'nın, asıl önem taşıyan yaklaşık üçte birlik bölümü gizli kalmaya devam edecek.

Anlaşma, Amerika'ya ne gibi kolaylıklar sağlıyor, bunu şimdilik öğrenmek olanaklı değil. Ama bu anlaşmanın açtığı kapıdan, Amerika'nın son 6 yılda topraklarımıza nasıl sızdığını ülkemizdeki askersel varlığını nasıl artırdığını herkes görebilir. SİA'dan sonra, Muş ve Batman'da yeni üsler kurulmasına, mevcut 9 havaalanının genişletilmesine başlandı, Evsahibi Ülke Destek Anlaşmasının imzalanması, topraklarımızdaki nükleer yığınakların artırılması gündeme geldi.

Bu bakımdan, SİA'nın uzatılması ile "artık olan oldu, yapılacak birşey yok" diye düşünülmemelidir. Barış ve demokrasi güçleri şimdi çok daha aktif olmalıdır. Çünkü, Türkiye bu durumda, Amerika'nın yeni dayatmaları karşısında çok daha zayıf düşmüş, ülkemizin Amerika'nın maceracı planlarına alet edilmesi tehlikesi artmıştır.

Amerika'nın SİA kapısından Türkiye'ye atacağı her yeni adıma karşı çıkmalı, mevcut Amerikan üslerinin, Türkiye'yi iradesinin dışında maceralara sürükleyecek biçimde kullanılmasını engellemek için, her yoldan hükümet üzerindeki baskıyı artırmalıyız.

Kollektif karar, kişisel sorumluluk

Başı sayfa 2'de

yoldaşlar örgüt toplantısına, konuşulacak konular, alınacak kararlar üzerine önceden düşünmüş, gerekli ön hazırlığı yapmış olarak gelmelidir. Bu, somut iş üzerinde konuşmanın, somut karar almanın olmazsa olmaz koşuludur. Öte yandan eğer parti üyeleri olarak, yanlış gördüğümüz halde susuyorsak, alınan kararların denetlenmesine katılmaktan kaçıyorsak, bundan tüm parti zarar görecektir. Herkes şöyle düşünmelidir: Başkasından hesap sormayan, eksiklerin, hataların, yetersizliklerin üzerine gitmeyen, aslında kendisinden hesap sorulmasından çekiniyor demektir. Bu tutum çürümeyi getirir.

Başarı ve başarısızlıklarımızla, eksiklerimiz ve yeteneklerimizle, kendimize ve partimize karşı açık olmalıyız. Kendisine karşı açık yürekli olmayan, partiye karşı hiç olamaz, gerçek anlamda komünistçe eleştiri ve özeleştiri yapamaz.

Açık tutum almak, düşündüğünü, herşeyin adını koyarak söylemek: Bu eğer görüşümüz doğruysa, karşımızdakini ikna edebilmemiz için, çok yanlışsa, karşımızdakilere bizi ikna etmede tutamak noktaları sağlamak için gereklidir.

Kollektif karar, kişisel sorumluluk temelinde hesap sorma, asla parti üyelerinin kişiliklerini hedef almamalıdır. Eleştiri, somut iş üzerine yapılmalıdır. Birbirimize karşı saygılı, düşünceli, titiz olmalıyız. Konuşmasını kadar dinlemesini de, istemesi kadar vermeye hazır olmasını da öğrenmeliyiz.

Partimiz komünistlerin gönüllü birliğidir. Parti örgüt toplantılarında, görüşmelerde birbirimize yoldaş diye sesleniyoruz. Bu, boş bir söz değildir. Derin anlamı vardır. Bu, yaşamımızın bir ilkesi olarak kollektivizm ruhunu, insanlar arasında yeni ilişkileri temsil ediyor. Bu sıfata layık olmalıyız.

ATILIM 15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung, İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1, Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı:1DM, Abone:1 yıllık 48DM

YILDIZ SAVAŞLARI VE TÜRKİYE

İnsanoğlu, daha önce görmediği bir savaş türünü gördü, yaşadı yirminci yüzyılda. Dünya savaşıdır bu. İnsanoğlu, hem de iki kez yaşadı bu acı felaketi. Birinci Dünya Savaşı, 34 devleti içine aldı. 74 milyon insan cephelere yollandı. 10 milyon insan öldü. 20 milyon insan yaralandı, sakat kaldı.

İkinci Dünya Savaşı'nın alevleri 72 ülkeyi sardı. 110 milyon insan silah altına alındı. 55 milyon insan yaşamını yitirdi.

İkincisini değil ama, yirminci yüzyılın ilk büyük savaş felaketini ülkemiz de yaşadı. Birinci Dünya Savaşı'nda 325 bin insanımız yaşamını yitirdi. 400 bin kişi yaralandı. Savaşın azdırdığı açlık ve salgın hastalıklardan ölen insanlarımızın sayısı 2,5 milyonu buldu. Her dört erkek ya da kadından biri demektir bu.

***

Bu kez insanlık, bir üçüncü dünya savaşı tehlikesiyle karşı karşıya. Çıkarsa, bütün uygarlığı, yeryüzündeki bütün canlıları toptan yokedecek nükler bir savaştır bu.

İşte Reagan yönetiminin "Stratejik Savunma Girişimi" denilen Yıldız Savaşları projesi, nükleer silahlanmanın en yüksek düzeye çıkarılmasıdır. Özü uzayın silahlandırılması demek olan, çağımızın en canavarca girişimidir bu. Amerikan askeri-sanayi kompleksi, bu canice programa bağlaşıklarını çekmek için her yola başvuruyor.

Fransa, Kanada, Norveç, Yunanistan, Danimarka ve Avustralya, Yıldız **Savaşları** programına katılmayı reddettiler. Japonya, **İngiltere, Batı Almanya, İtalya, İsrail, Pentagon'un uzayı silahlandırma girişimini kabul etti.**

Ülkemiz ise ne yazık ki, ABD'nin bu canice projesine ilk boyun eğen ülkelerden biri oldu. Gelişmelere kısaca bir göz atalım:

***

Önce Federal Almanya'nın Göttingen kentindeki toplantıda, "Uzay savaşının kaderini, coğrafi konumu nedeniyle Türkiye belirleyecek" şeklinde bir haber çıktı. 137 bilimadamının katıldığı toplantıda, Federal Alman Profesör **Reiner Labusch** şöyle dedi: "Çeşme'de yapılan NATO Savunma Bakanları toplantısında ilk kez açıklanan Amerika'nın uzay stratejisi, Türkiye'nin onayı olmadan gerçekleşemez. Türkiye'deki radarlar, Sovyetler Birliği'nden kalkan ilk roketin sinyalini Amerikan uydularına bildirmekle görevli. Ayrıca yine Türkiye'de kurulması hesaplanan atom reaktörü büyüklüğündeki lazer santralleri, Amerikan uydularına yöneltilecek Sovyet füzelerini imha etmekle görevlendirilecek. Bu konumundan ötürü Yıldızlar Savaşı'nın kaderini Türkiye belirleyecektir. Amerika'nın geliştirdiği sistem, ilk vuranın savaşı da kazanacağı anlamına geliyor. Bu nedenle Sovyet füzelerine karşı ilk darbenin Türkiye topraklarından gelmesi de kaçınılmaz oluyor. Türkiye' böyle bir rolü geri çevirirse, Amerika'nın 500 milyar dolar harcayarak geliştirdiği sistem iflas eder." **(Hürriyet,** 16 Temmuz 1984).

● Mehmet ERGÜL

Bunu Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk' ün Washington'da verdiği şu demeç izledi: "Gerek Silahlı Kuvvetlerimiz içindeki kuruluşlarımız, gerekse sivil enstitülerimiz, üniversite araştırma merkezlerimiz vardır. TÜBİTAK vardır. Silahlı Kuvvetlerimizin Balistik Araştırma Merkezi vardır. ASELSAN vardır. Bütün bunlar araştırma konularına girebilirler. Hatta bu konuda açılacak ihalelere de girebiliriz." **(Tercüman,** 1 Mayıs 1985) "Bu projenin bir de yerüstü teçhizatı var. Atış rampaları var. Radarların çelik karkasları var. İnşaat işleri var. Bu inşaat işleri söz konusu olduğunda, çelik konstrüksiyonları söz konusu olduğunda, bizde birim var, üniversitelerimiz var. Projeye Türkiye'nin katkısı, tabii, yapım sahasındaki işler olacak." **(Cumhuriyet,** 1 Mayıs 1985)

Bir süre sonra Yavuztürk şöyle dedi: "Daha önce yapmış olduğum açıklama yanlış anlaşıldı. Bu açıklamamda olaya bir mühendis gözüyle yaklaşmış ve Türkiye'nin bu projeye katılması durumunda bazı altyapı ve rampa tesislerinin inşaatına katkıda bulunabileceğini ifade etmiştim. Oysa projenin nasıl gerçekleşeceği henüz aydınlanmamıştır ve Türkiye'nin Yıldızlar Savaşı'na ilişkin kararı, Milli Güvenlik Kurulu'nun onayını gerektirmektedir. Türkiye'nin bu projeye katılması konusunda almış olduğu ne resmi, ne de gayriresmi bir kararı vardır." **(BBC,** 22 Mayıs 1985)

Aynı günlerde, NATO Başkomutanı General Rogers'in Türkiye Genelkurmay Başkanlığı'na verdiği "Nükleer İhtiyaç İncelemesi" adlı raporda **Patriot** füzelerinin Boğazlar'a yerleştirilmesi gereği vurgulandı **(Milliyet,** 28 Nisan 1985). Amerikan kaynakları, bu füzelerin Yıldız Savaşları projesinin bir parçası olduğunu yazdı. ABD'li Tuğgeneral James Sears, uçaksavar bir silah niyetiyle geliştirilen Patriot sisteminin füzeleri yoketmek için de kullanılabilecek "çok amaçlı" bir silah olduğunu doğruladı.

Bu füzeleri Türkiye'ye yerleştirme girişimine karşı, dış politika uzmanı, Doçent Doktor Haluk Gerger şöyle diyordu: "Neden Türkiye'deki Nike Hercules'lerin sökülüp Patriot füzelerinin yerleştirilmesi gündeme geliyor? İşte burada Yıldız Savaşları projesi devreye giriyor. Bu projenin şu ana kadar çözülememiş iki sorunu var: Birincisi, eğer bu sistem, ABD topraklarında kurulursa, dünyanın yuvarlaklığı nedeniyle, Sovyet füze üslerine göre **ufuk çizgisinin** altında kalacaktır. Dolayısıyla fırlatılan Sovyet füzelerini ancak belirli bir yüksekliğe ulaştıktan sonra görme imkanına sahip olacaktır. Bu nedenle, Yıldız Savaşları silahlarının yerdeki üslerinin, kesinlikle ABD toprakları dışında ve ufuk çizgisi sorununu çözmek için, Sovyetler Birliği'ne en yakın yerlerde bulunması gerekiyor. İkinci sorun, Yıldız Savaşları'nın teknolojik gelişmesi, egzotik silahların yanı sıra, anti-balistik füzelerin de geliştirilmesine bağlı. Yani bir tür entegre proje. ABD çevrelerinde şimdiden, Türkiye'den açıkça, Yıldız Savaşları Projesi'nin yerdeki lazer sistemlerinin yerleştirilebileceği en elverişli yer olarak söz ediliyor." **(YeniGündem,** 12-18 Mayıs 1986).

Burada söz konusu olan **excimer** lazerleridir. "Enerjiyi üreten araç çok ağır ve büyük olduğu için bunun yerde (dağ tepelerinde) üslenmesi gerek. Bu tür lazerlerin ışınları da atmosferden geçerek uzaya yerleştirilen yansıtıcılar vasıtasıyla hedefe yöneltilir. Bu lazerler, değişik bir kimyasal reaksiyonla çok güçlü ışınlar üretir ve biriki saniyede bir füzeyi yokedebilir." **(Milliyet,** Sami Kohen, 17 Kasım 1985).

Profesör Tolga Yarman da aynı konuda şunları yazdı: "Karada oluş ve Sovyet füzelerine yakınlık unsurları, lazer toplarının konumlandırılacağı mevkii itibariyle, ister istemez ülkemizi hatıra getirmektedir." **(Milliyet,** 25 Kasım 1986).

Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği'ne en yakın ve en yüksek dağlardan biri, **Ağrı Dağı**'dır. Astronot Irwin'in Ağrı Dağı'na sık sık çıkışının ana nedeni de işte budur.

Yine Yıldız Savaşları projesiyle bağlı olarak, Amerikan **uzay mekiklerinin** Diyarbakır ve Van'ı kullanması söz konusu edildi. Uzay mekiğinin zorunlu iniş alanlarıyla ilgili olarak **International Herald Tribune** gazetesinde yayınlanan bir haritada Diyabarkır da yer aldı.

Stratejik Savunma Girişimi görevlilerinden General Padden, Diyarbakır yakınındaki **Pirinçlik Üssü**'nden gelen bilgilerin bu projede önemli rol oynayacağını söyledi **(Milliyet,** Sami Kohen, 18 Kasım 1985).

SSG Projesi'nin başı General Abrahamson, Brüksel'de **Milliyet** yazarı M.Ali Birand'a "Sizde bu projenin belirli alanlarına katkıda bulunabilecek beyinler var. İşte biz bu kişilerle ilgiliyiz" dedi **(Milliyet,** 9 Temmuz 1985).

Daha sonra da, Savunma Bakanı Yavuztürk, Yıldız Savaşları'yla ilgili olarak bir heyetin ABD'ye gideceğini açıkladı **(Cumhuriyet,** 23 Nisan 1986).

Görülüyor ki, ABD yönetimi, bu projede, ülkemizin politik desteğini almak ve coğrafi konumundan yararlanmak için çeşitli yollara başvurdu.

***

Nükleer silahlanmayı nitel olarak bir üst düzeye çıkaracak olan bu canice proje, Reykjavik doruğunda anlaşmaya varılmasını engellemiştir. Bu projeyle ABD askeri-sanayi kompleksi, bir yandan askeri üstünlük sağlayıp, nükleer şantaj yoluyla dünya hegemonyası peşinde koşmaktadır. Bir yandan da, bağlaşıklarını politik, askeri, ekonomik ve teknolojik bakımdan kesinkes kendine bağlamayı, onları rehin almayı amaçlamaktadır. Bu proje, bütün NATO ülkeleri ve Japonya'nın ABD'nin askeri ve ekonomik dayatmalarına boyun eğmeleri demektir. ABD'nin uzantısı durumuna gelmeleri demektir.

TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın yurtdışı parti örgütleri konferansında yaptığı konuşmada belirttiği gibi, "ulusal kurtuluş bayrağını açan ilk ülkelerden biri olan Türkiye'nin, insanlığı yokedecek böyle bir proje için ABD'ye kölece boyun eğen ülkelerin başında gelmesi, hem düşündürücü, hem de utanç vericidir. ABD'ye halkımız adına verilen bu onayı, halkımızla birlikte geri almalıyız."